

CYBER ZOO

SONJA GAŠPEROV

SADRŽAJ

PROLOG	4
Hoćeš to objaviti?	5
Av-av za dušu	9
Halo, Hal?	12
BRLOG	14
Kako smo nasamarili magarca	15
Doktore, sjećam se kao jučer	18
Lik s lutkama, lik s okom reptila i običan lik	21
Zadrži razmak!	24
Papak pod šifrom	27
Debela žena	31
Squirrel girl	34
Mala žuta s crvenim okom	36
Kebab, katana i Bambijeva djeca	39
Frita se tiho vratila kući, kreten jedva	41
Moj spas za mene	46
Maksimalno koncentriranje	49
Anđeli iz potkrovlja	52
Prstohvat soli	56

BLOG	58
Zimzeleni	59
Kao zoološki vrt	62
Cock:tail	66
Kako je gospodin Vardo postao dobar pisac	70
Kako je Gretu tješio duh	73
Bilješka	75
O autorici	76
Impresum	77

PROLOG

HOĆEŠ TO OBJAVITI?

- Hoćeš to objaviti?
- Ne znam! Štajaznam! Prvo se moram riješiti straha od onih *chimes* prutića koji stravično odjekuju noću.
- Onih što izgledaju kao viseće orgulje.
- Aha! Ne mogu se približiti sebi, dekoncentriraju. Zbog njih zamišljam već viđene prizore iz jeftinih hororaca.
- Večeras je noć kada vjerujem u tebe!
- Pojela sam nekoliko naranči jer znam da će me njihovi vitamini držati do jutra.
- Odlično, snovi su ti tada predobri. Hajde, Divoto, kreni s tim pisanjem i sve nas zadivi.
- Ja živim zbog drugih! Bože, oprosti mi što ne vjerujem!

26. 2. 2007.

Dragi Bože,

sjećam se prljave mornarske majice. Potok je bio olovan, a sunce umrtvljeno dimom. Teška postapokalipsa, znaš, to u scenarijima najviše pali! Sjećaš li se velikog potresa? Sjećaš li se oznojenih ruku? Panike? Sjećaš li se vriske djeteta pod ruševinama? Ne misliš li da je tad trebalo biti sklupčano pod toplim poprsjem? Prvi put sam majka, blagi Bože, majka koja želi svom snagom zagrliti svoje dijete za koje je mislila da je mrtvo. Sigurno si osjetio drhtanje, ono se bojalo, tražilo je povjerenje, no baš si me tad bio isključio.

Nisi mi dopustio da mislim, donosim odluke pa čak ni da svoje dijete svojim rukama spasim. Oprosti mi što tek sad vadim zaključke. Evo, slušaj i potvrdi, da li sam dobro shvatila priču o svom djetetu?! Moje dijete je uskrsnulo i podiglo sa sebe tone i tone urušenog betona. Ne moraš mi se nakon ovih riječi pravdati,

ne tražim ništa od tebe i znam da se zbog mojih riječi drugima tresu hlače. Hoćeš li im reći „sve će biti u redu“, jer meni ne vjeruju. Dokaži im da znaš saslušati iako ja nikad ne idem niz dlaku. Molim te, reci im: „Nisam ja kriv što ona ima dijete čimpanzu.“

Molim jedino za tebe, zbogom!

Divota

P S.

Nemoj previše savinuti ovaj papir, slova bi mogla lako popucati. Današnje tinte za pera imaju nekakvu krhku plastiku u sebi.

- I, ti bi to stvarno poslala?

- Rekla sam ti već da štajaznam. Dosadna si! Dodaj mi pliz još dvije naranče iz košare. Dugo je do jutra, a tek se za osam sati otvara pošta!

- Nisi li ti jedna od onih koja nikad ne ide na ispovijed? Čemu sad to navlačenje Boga za bradu?

- Daj me pusti, ti ni ne znaš čega sve ima u meni! Moje pore na koži pucaju zbog zadržavanja onog o čemu ti nikada neću govoriti. Nema tih riječi! Nemoj sad misliti da ja patim za Zemljom. Jebesemene za druge i njihove ozonske omotače, ma crknut ćemo kad-tad! Čak i da bradonja odgovori na ono pismo, ne bi me zaprepastilo, danas za sve postoji i objašnjenje i repriza! Nitko i ništa me ne može utješiti i zato se veselim krempitama i majmunima. Jednostavnost, dušo.

26. 2. 2007.

Draga Divoto,

baš sam gledao dokumentarac o mošusnim govedima, kad li - eto pismo! Preći ću odmah na stvar kako ne bi pomislila da opet odgađam ono važno. Potres sam morao odraditi, takav mi je posao. Nerado ga obavljam, al' što se mora ne

smije biti teško. Jedino tako mogu održati ljude i planet pod kontrolom, nije zajebancija. Moram ti priznati da se uskrsnuće tvog djeteta nije dogodilo. Nikakva čudna pojava, nikakav trik nije kriv za njegov povratak. Dijete je samo bilo jače od trake velikog stroja koji odabire. Zajebalo je željeznog grabežljivca, ništa više! I da znaš, uopće me ne čudi taj majmunski gen, on je jedan od onih izgubljenih putem. Nije to prevelik problem. Moraš shvatiti, ljudi su prerasličiti pa čak i oni koji vjeruju da su srodne duše. Svatko ima svoje jedinstveno lice, svatko je poseban od glave do pete. Potrudio sam se. Mnoge sam, kao i tvoje dijete, pogrešno oblikovao. Iskreno, to je bila namjera, Vidiš, sad mi lakše vjeruješ. Ne obaziri se na one koji zure u tuđu bolest, oni šire oči u strahu, gutaju knedle i kucaju o drvo da im ne bi uperio prst iznad tjemena.

Ljudi, Divoto, uopće nisu opasni, ali moraš ih uvijek nadgledati. Reći ću im sve što ti hoćeš, ali znaj da me neće odmah poslušati. Prije će povjerovati u ono što im kaže glupasti talk show s televizije. Oni su poput razigranih mačaka, raspliću tuđe klupko sve dok se ne otkotrlja na cestu. Žrtve su onda najbrojnije. Nemoj dozvoliti osveti da te spusti na njihovu razinu, tad su najjadniji. Ignoriraj sve! Voli svoje dijete. Za kraj, moja Divoto, mogu li te zamoliti da me ne shvaćaš tako ozbiljno. Ja nisam toliki znalac, samo oduzimam i darujem. Zamisli, recimo, djeda Božićnjaka.

*Lijep pozdrav,
Bog*

- I, jel ti stigao njegov odgovor?

- Nije još!

- Čuješ li, opet su na vjetru zaplesale one orgulje – kaže ona. – Ha, ha, njišu se u ritmu gospela. Počni pljeskati, možda dobiješ odgovor.

- Ma, ti pojma nemaš. Prestani!

- Neću! Govorit ću što poželim – drsko se trgne. – Zar i dalje vjeruješ da ćeš tako lako dobiti odgovor?

- Naravno.

- E, sretno onda.
- Osjećaš li nešto čudno u prostoriji? Kao da je nešto ovdje, a nije. Kao mošus za koji ne znam smrdi li ili miriše.
- Ne seri, Divoto! Sad se šališ samo da me prestraviš. Priznaaaaaaj!
- Ne šalim se, jebote.
- Što se onda događa?
- Stigao je! - diskretno joj šapnem.

AV-AV ZA DUŠU

Moj pas nije dugo živio. Točnije, nije bio moj pas već susjedov i nije dugo živio. Nije doživio moju četrnaestu godinu, ni petnaestu, ni šesnaestu i tako sve do... mene. Riki je bio prvo biće koje je zauvijek otišlo. Točnije, otišlo od mene i mog susjeda.

Vrisak petardi u odjecima ratnih granata, a on u strahu otrgnut s lanca proždire otrov za štakore koji su ljudi podmetnuli zajedno sa psećom hranom. Kočio se još neko vrijeme, kao da su mu se žile pretvarale u žice, ali nije dugo patio. Ali dovoljno da me naglo zaboli u školi, baš tamo gdje nikad ne popuštam emociji.

Moj pubertet nije dugo trajao, niti je izgledao kao klasičan pubertet, više kao povlačenje u veliku masnu čahuru bez mitesera. Riki ga nije doživio, napustio me baš tog dana kad mi se počeo događati. Podređena školstvu, razredna prijateljica mehanički me vodila za ruku očekujući da ću pasti u nesvijest zbog slabosti i podočnjaka. Stalno sam ponavljala kako moram kući, a oni su mi na njušku nabijali bol zbog gubitka menstrualne krvi. Meni krv nije bila važna, slabo mi je bilo zbog prvog pravog gubitka.

Tog jutra odstranjene su moje realne emocije, možda zauvijek. Gledajući u zelenu lopatu i zemlju koju prevrće moj susjed odlučila sam da nikada neću zaplakati.

A nosila sam Rikiju ostatke *pizze*. Kraj svježeg groba stajala je mokra crna vreća za smeće i na njoj nekoliko žutih psećih dlaka. Trokut *pizze* ispustila sam mački. Umrlo je moje ljudstvo. Nisam zavijala ni zacvilila, jednostavno sam tako odlučila i progutala zakamuflirani nokat u slini. Sasjeklo me u želucu!

Dugo vremena nisam imala ljubimca ni susjeda. Više me nitko nije trebao vući za ruku, sve sam obavljala sama, mehanički. Životni poziv u mom novom preobražaju bio je animalne naravi. Odlučila sam sve raščlaniti na nagone.

Moje novo življenje povuklo je za sobom neka nova pitanja, eksperimente i neke druge obrambene mehanizme. Sustav obrane morala sam postaviti zbog sustava koji se već zlostavljački nametnuo. Ljudi! Ljudi su bili ti zbog kojih je postojala ta nepotrebna riječ, eksperimentirati. Eksperimentirajmo otrovima, ratovima, mozgovima. Udaljila sam ljudsko biće od sebe tako što sam na vrata stana nalijepila upozorenje:

PAZI!
OŠTAR PAS!

Držala sam se podalje od čopora i uvijek sam sama odlazila u ranojutarnje i kasnovečernje šetnje. Imala sam čak i markiranu ogrlicu. Takav život polako me povratio u mladost, polako mi je dopuštao da odradim svoj nasilno prekinuti pubertet. Bilo je to vrijeme mog najstrastvenijeg istraživanja. Postala sam kreativac, jedino utočište za ranjene bjegunce. Svoje nagonске rupe zatvarala bih gestom boje i nikada se nisam udaljavala od pomisli da sam životinja. Šinterajem sam nazvala sve ono preostalo.

Jedne večeri za vrijeme moje nuorne šetnje srela sam napušteno crno štene. Isprva sam ga ignorirala, pa odgurnula nogom, nije mi tad bilo potrebno. Ali osjetila sam njegov miris. Naposljetku sam ga nježno uzela u svoje naručje. Njegovo razigrano tijelo izvijalo se u mojim rukama. Nisam ga spustila, samo sam ga primaknula bliže svom tijelu. Krenula sam prema svom teritoriju. Putem do utočišta moje je lice nakon dugo, dugo vremena bilo okupano toplim psećim jezikom.

Bojala sam se gubitka i već sam sada razmišljala kako ću sebi oprostiti ovo popuštanje. Uvjeravala sam sebe da je to nagonско svidanje, a ne ljudska emocija. Ali štenca se moram osloboditi što prije! Vratit ću zvijer na ulicu čim ojača u nadi da neće biti žrtva prirodnog odabira.

Nekoliko mjeseci kasnije štene se pretvorilo u rasnog psa, labradora. Pomisao na rastavljanje nije bila ugodna i znala sam da je za takvo što već postalo prekasno. Zajedno smo jeli kekse s kalcijem i pili vodu iz iste zdjelice. Išli smo na izlete u prirodu, na duge cjelodnevne šetnje. Četkali bi sjajnu dlaku na balkonu u razdobljima linjanja. Sve smo radili zajedno, čak smo jedne noći i spavali zajedno. Moja ljubav prema životinjama prešla je granice i ovaj put se to više nije zvalo eksperimentiranje, već sparivanje. Jutro poslije odvelo me u depresiju. Iako sam se odrekla emocija, nisam se mogla osloboditi činjeničnog pritiska o dupliciranju gubitničkog horoskopa. Gubim jer sam različita. Nisam više mogla gledati u oči tom psu, nisam mu mogla biti vjerna kao što je on bio meni.

Zato – započelo je razdoblje razdvajanja. Veterinar im je sve otkrio, a mislili smo da je na našoj strani. Labradora su, kako oni to vole reći *udomili*, a mene su stavili na *promatranje*. Pas je mjesecima uživao u mom načinu davanja, pa je ubrzo napao udomiteljevo dijete i

gurnuo mu svoj ružičasti kurac kroz nogavicu kratkih hlača. Nakon tog incidenta, kletva na usnama udomitelja odlučila ga je *uspavati*.

Zatvorena u svom kavezu danima sam bezvoljno ležala s kroničnom nesanicom na grudima. Nisam dozvoljavala osjećajima preskakanje ograde. Tako bi me dvonožni slomili. Stavili su mi lance i provjeravali nekoliko puta dnevno na koji način *čuvam* svoj novi dom. Nakon nekoliko mjeseci napokon sam proplakala. Plač je, shvatila sam, bio jedini put do slobode.

Moja biografija piše moralne natuknice. Još uvijek me promatraju i drže na terapiji vraćanja identiteta. Manje režim, dresura im zavidno uspijeva u zadnje vrijeme. Povremeno mi se dogodi napad panike u razmišljanju o terapijskoj nuspojavi kojom bih mogla zavoljeti ljude i početi služiti društvu.

Pametna sam pasmina. Odradila sam, bez greške, vremensku prolaznost i oni sada duboko vjeruju kako su izravnali moju psihičku nakrivljenost.

Možete me prepustiti ostatku humanog života, bit ću recentni umjetnik, umjetnik s jedinstvenim viđenjem stvarnosti. Pa zar to svakom čovjeku nije san? Ne može to svatko! Ja mogu upravljati iluzijama. Imam trenutno jednu za oči prilijepljenu i ovaj put me nitko neće pokolebati. Moja iluzija je iluzija za vas, za mene je to jedina istina. Cilj opravdava sredstva pa se mogu nazvati namjernom artistskom žrtvom pomaknutih nagona.

Za pola sata naći ću se s grupom ljudi koja fetišistički navlači životinjske kostime. Vole eksperimentirati nazivajući se *furrysima*. Svaka nova seansa vodi me k cilju, pojesti ih što više. Nisu ni svjesni koliko bivaju iskorišteni u doba kada nitko od nas, pravih životinja, nema sezonu parenja. To je moja tajna osveta čovječanstvu.

HALO, HAL?

Pritiskom na dugme, upalilo se svjetlo. Malo svjetlo s crvenom glatkom diodom koja može svojom lupom skenirati cijelog humanoida.

- Halo, Hal? Divota je. Otvori vrata, upišat ću se! - urlikne Divota okrenuvši usta olovnoj ploči s dugmićima.

Naglo se začulo ono poznato zujanje naprave koja otključava vrata zgrade.

Vandali su se opet nedavno zaigrali, palili poštanske sandučice i izbijali im zube. Nagoreno je i dugme lifta i zapišano prvo odmorište na stepeništu.

Mrzim kad se netko isprdi u liftu, pomisli Divota čim su se zatvorile dvostruke vratnice dizala. Stigne je nenadmašan smrad kiselog kupusa i mokrog psa! Opet je Grizli, *chow chow* sa šestog kata, slinio svojim ljubičastim jezikom po izlizanom zelenom linoleumu.

Dizalo odbrojava uspon. Stisni mjehur! Izdrži, Divoto, još malo do zahodske daske! Kad se dizalo zakočilo na biranoj razini, Divota je osjetila lijepljenje sive tvari o stijenke vlastite lubanje. Gubila je tlo pod nogama i zrak u plućima. Srećom, ta trauma trajala je samo djelić sekunde. Naposljetku je prošla ispod Halovog pazuha i odjurila u kupaonicu.

Hal je dobio nadimak po halterima. Prva asocijacija pri upoznavanju bila je da se frajer loži na nošenje ženske odjeće, no uspostavilo se kako mu je, sada bivša supruga, u kući pronašla haltere ljubavnice. Štoviše, njegova mala kći Sara izvukla je *mama suknju* kad je pokušavala dohvatiti svog gumenog ponija koji se odmetnuo ispod kauča. Nedugo nakon tog nemilog događaja njegova *zauvijek ljubljena* otišla je s djetetom natrag svojoj majci. Halu je ostao dvosobni kavez, dobra stara glazba i nova kutijica *OCB premiuma*.

- I, ima li što novog? - Hal zaskoči Divotu već u dovratku kupaonice.

- Paaaa, nema ništa - Divota zakima glavom.

- Daj ne seri, sigurno ima, al tebi se ne da pričat. Hoćemo li spržiti jednog, ha, mala? - Hal se nasmije i rukom posrne do staklenog stolića koji je na leđima nosio daljinske upravljače i drogu.

- Ma, neću! Ne pušim više otkako me dan poslije hvata depra. Toliko me sjebe i poremeti da

ne mogu ustati do pet poslijepodne. Ha, ne znam! Ode mi i koncentracija u kurac – Divota odbije džoint gestom ruke.

– Jebiga, mene jedino to pokreće – potuži se Hal. – Nemam više što tražiti od ovog života. Čista dosada, zašto se uopće truditi – Hal opet započne jedno od onih govnaštih samosažaljenje razgovora za koje treba ići niz dlaku.

Dobri smo prijatelji već godinama, al čim on počne s tom svojom izlizanom pričom meni se sjebu živci. Uvijek je lako intelektualno srati, al malo tko se usudi sranje pokrenuti intelektom.

– To ti, mala moja, nema smisla. Intelekt je davno dokučio kako ništa nema smisla, sve je govno, ma kakvo govno, proljev, ne treba ti ni četka za zahod! Sve ode jednim ispiranjem – Hal plazi jezik i liže rizlu pa pokušava savršeno ukrotiti duhan s marihuanom.

– E, sori stari moj, ja ti vjerujem u kreativan rad. Minimalan trag koji čovjek može nadzirati i još bolje, ako ima jebene sreće, ostaviti u naslijeđe čovječanstvu – presiječe ga mala koju je krenuo podučavati o životu.

– Ma, sve ti je to gola kita! Znam ja! Daj, uvuci bar dim – Hal se nagne nad pepeljaru, lagano otrese pepeo s vrha smotuljka i pruži ga Divoti.

– Neću, moram raditi! Moram toliko toga započeti da kad bi dan trajao četrdesetosam sati i dalje bi bio prekratak. Imam već zacrtan plan u glavi. Trava me samo spusti – Divota pristojno odbije i polako ustane s onog podlog kauča-izdajice.

– Već ideš? – zbuni se Hal s blago crvenim očima.

– Došla sam posuditi knjigu, treba mi za polaganje ispita. Onu povijest umjetnosti što smo ti je Alis i ja poklonili kao vjenčani dar – Divota upre prstom na police s knjigama.

– Fak, baš sam je prije tjedan dana prodao antikvarijatu, trebala mi lova za... – pokaže na kutiju s drogom. – Ma, kažem ti, to ti uopće nema smisla.

BRLOG

KAKO SMO NASAMARILI MAGARCA

- Ahhh! - uzdahne moj mlađi brat Bart.

Došli smo u djedovo selo. Stojim između prevrućeg mora i prehladne planine. Čekam da me lavina krša ponese prema moru. Surfam preko nagorenih čeških turista skližući im se po tijelima natrakanim raznoraznim skliskim preparatima za sunčanje. Mislina jašem valove ljudskog sala pa se postepeno vraćam. Pokraj mene stoji stara u nekom razdrmljenom ljetnom haljetku i stari s cigaretom u ruci. Pomno slušaju seoskog Mislioca dok on hvali svog mezimca i drži ga čvrsto na konopcu koji se načičkao trnjem i travom.

- Ahhh! - mlađi brat opet uzdiše.

Moja sestra Čili P. seoskom Misliocu donosi pivo u limenci. Njegov mezimac stoji mirno, čak ni repom ne maše. Sasvim je miran. Ugledavši pivo Misilac se počinje daviti od sreće i još više hvali svog mezimca. Bogati koliko ga hvali, mora da je to neka endemska vrsta, mislim. Roditelji pristojno kimaju glavom jer sve, kao, kuže. Kurac oni kuže!

- Ahhh! - mlađi brat stoji mirno i uzdiše iz navike.

- Bart, jebote, zagrizao ti je prst! Zašto ne vičeš? - u čudu gledam bratovu ruku u magarčevim čeljustima i ne vjerujem. Ne vjerujem da Bart i magarac tako skladno stoje već nekoliko minuta. Grabim magarca za njušku i na silu mu rastvaram čeljusti. Drži k'o vražji pitbul! Zubi su mu odvratno žuti od naslaga, tupi i glomazni. Bartu od muke podno kapaka naviru suze srama. Jebeni Misilac je zamalo stigao u miru dokrajčiti limenku pive i ne skužiti da će, ako uzme još nekoliko sekundi za utankavanje, mali možda ostati bez prstiju. Već zamišljam kraj s hvalospjevom o magarcu. Hvali, hvali i odlazi, a Bart bez prstića sliježe ramenima i uzdiše - ahhh!

- Dušo, jel te boli? - stara pokušava pravilno reagirati, ali je zabrinuta svojim podsmijehom.

- Brzo, Čili P., donesi zdjelu hladne vode da mu ne otekne ruka!

Bart je na rubu plača, ali ne zbog boli, već zbog šoka. Ja se prva počinjem smijati prisjetivši se glupog paničnog čupanja bratovih prstiju iz obješenih magarčevih žvala.

- Divoto, ne zajebaji se! - stari pokušava zadržati ozbiljnost, ali mu glas puca točno kod uskličnika. Svi se počinjemo smijati, jedino Bart pokunjeno miruje i gleda u posudu s vodom

u kojoj mu se namaču nagriženi prsti.

- Glupi ste! - natmuren napući usnice.

Kao djeca igrali smo se zabadanja magarčevog repa u njegovu guzicu. Stavili bi povez na oči i nabadali na pravo mjesto. Tko najbliže ubode prema stražnjici, pobjednik je. Stara je igru prvi put vidjela u nekom američkom filmu. Tamo uvijek dječji rođendani, nakon ritualne torte, prakticiraju takvu vrst zabave. Sjećam se, roditelji su mi izrezali magarca od kartona i stavili na zid. Stara je od sive vune napravila magarčev rep i na vrh zavezala čavao. Imala sam dobar osjećaj za prostor pri nišanjenju zatvorenim očima što je stara objasnila instinktom lijeve ruke. Pikado i magarac su mi oduvijek išli.

*

- Kako si? Jesi dobro? - zapitam brata kojem su prsti izgledali već mnogo bolje.

- Pusti me! - zareži Bart.

- Drugi put malo pažljivije - iz dragosti, lagano udarim brata po licu i odem po vrtu ležaljku.

Sutradan je Bart došao kući krvavog koljena i s povećom ogrebotinom na laktu. Stara je odmah potrčala k njemu vukući za sobom dijagnozu potresa mozga. Kaže, pao je sa zida. Opet je brao šparoge po strmim stijenama.

- Sinko, zašto si išao tamo? Hoćeš još da te i zmija ugrize?! Zar ti nije dosta magarac! - stara viče i rasteže bratovu ruku kako bi što bolje proučila ogrebotinu. Bart šuti.

Moji su rođendani uvijek sretno završavali, barem meni. Nekako bi se poklopilo da svaki put pobjeđujem u igri s magarcem. Uvijek bih ja najbliže guzici zabola rep. Uistinu mi je bilo žao kada smo morali kartonskog magarca baciti u smeće nakon tolikih slavljeničkih godina. Izgledao je kao meta skrivenog snajperista, i to jedna te ista meta pogođena u više navrata. Šteta što nisam za uspomenu sačuvala tu rupičastu stražnjicu.

Tek kasno navečer, dok smo večerali pečene lignje, saznala sam da mi je tog dana brata skoro silovao magarac. Skoro mu ga je uvalio, onako životinjski. Skoro mu ga je gurnuo isto onako kako mu je dan prije Bart gurnuo prst među zube. Zgrozila me pomisao da bi tolika

živina bratu mogla zabosti čavao u guzicu, i to zatvorenih očiju. Piknuti ga! Srećom, Bart ga je dobro nasamario. Držao je snop svježe ubranih šparoga pa mu je mirisom istih zavarao pohotu. Trčali su tako livadom, brat u kratkim hlačicama, a magarac u dugoj erekciji. Jebene šparoge su spasile stvar! Mali ih je bacio prema gorostasu i skočio sa zida. Jedino što je boljelo bilo je koljeno i lakat. Guzicu smo sačuvali, jer da nismo, sad bi nam trebao povez za oči.

DOKTORE, SJEĆAM SE KAO JUČER

- Koja životinja želiš biti? Izaberi, ali brzo! - upitala sam malog zbunjenog Gregora i potapšala ga po koljenu. Mali Gregor imao je kovrčavu kosu i bio je najmlađi u grupi. Jednom su me zamolili da ga odvedem na toalet. Bio je premalen pa mu je trebala ruka stručne podrške. Morala sam mu otkopčati hlače i, na moju veliku radost, pridržati pišonju. Nisam bila puno starija od njega, ali bilo je to razdoblje odrastanja, vrijeme kad su me žestoko počele privlačiti takve stvari.

- Koja životinja želiš biti? Izaberi i penji se! - zapovjedila sam Medi. Medo je bio dječak kojeg je svako jutro majka ostavljala pred vratima, a on bi vrištao i slinio. Ne bi puštao majčin kaput sve dok Nadređena ne bi pružila plišanog medu i povukla ga u sobicu s ostalim cmizdravcima. Medo se još nije ni pravo pokazao, a već je dobio nadimak. Rani žig koji je zaradio nesvjesno, nametnuo ponašanjem.

- Ja ću biti medo - rekao je Medo i pokušao svojim divljačkim prstićima iščupati stakleno oko plišanom medvjediću stisnutom pod pazuhom.

- Ne vadi mu oči, to nije skroz tvoj medo! - viknula sam i zahtijevala dalje - hajde Medo, penji se na stolicu i glumi tog medonju!

- Argggg, arggg, ja sam strašni medo - mali slinavac dao je sve od sebe jer je osjetio nadmoć na vrhu dječjeg stolića.

- Što te boli? - prekinula sam njegovo brundanje.

- Ništa me ne boli, ja sam strašni medo - mali drznik nije želio igrati po mojim pravilima.

- Pa, igramo se doktora za životinje, a ti si na stolu i ja te moram pregledati - objasnila sam Medi.

- Boli me tu - zainteresirano će Medo pokazujući prstom na nos.

- Ne, pa ti ništa ne znaš. Moraš reći da te boli noga. Medu uvijek boli šapa - podučavala sam malog.

- Dobro, boli me noga? - popusti dječak.

- Sad ću ti morati skinuti krzno i vidjeti gdje te boli - zadovoljno sam malom krenula skidati hlače. Baš sam se voljela poigravati kretovima, njih se na svašta dalo nagovoriti.

Opet sam danas uspjela dirati pišicu. Doktori za životinje to često rade i traže mjesto gdje malene jadničke najviše boli. Moja ordinacija radila je u vrijeme kada su Nadređene pile kavu. Svaki dan, dvadeset minuta požrtvovno i stručno sam obavljala posao i to nitko osim mene i životinja nije znao. Nema ništa ljepše, nego pomoći mališama u nevolji. Životinjama je najteže pomoći jer one ne znaju reći što ih boli. Baš sam bila divno dijete, uvijek zadubljeno u vlastita znanstvena proučavanja.

- Majmunčiću, gdje te boli? Rep te boli, skini krzno pa da vidimo - uvijek je sve išlo kao podmazano. Brzo sam zaliječila rane.

Rano razdoblje obožavanja Doktora je razdoblje u kojem me majka htjela odvesti dječjem psihijatru. Zbog straha od njegovih riječi nikada to nije učinila. Vrtić je postao moja ordinacija, cijelo stado junica bilo je pregledano od glave do papaka. Bila sam savršen Doktor za životinje. Zнала sam točno kad je pravo vrijeme za kratki pregled. Morala sam pri tom biti oprezna, jer Nadređene ne bi shvatile svrhu mojih dijagnoza. Nitko od bezvrijednih nije shvaćao moj dar sporazumijevanja s neljudima.

- Znači, ti si tigrica? Morat ćeš sjesti na ovaj stol pa ću te pregledati, ali moramo biti brzi. - Raskopčavala sam *jeans* hlače maloj Veri i pregledavala je na bolećivoj rasvjeti dječjeg vrtića. - Boli te ovdje? Sad ćemo to srediti - dirala sam životinju između stražnjih nogu i tražila uzrok boli.

- Ali, mene ništa ne boli - u nevjerici me gledala Verica.

- To je samo igra, ti moraš glumiti tigricu, a ja Doktora. Tako se inače igra glumljenje - objasnila sam joj naše uloge i raširila joj noge još više nego prije.

Nakon tigrice na red je došao jazavac. Boljelo ga je koljeno. Popela sam Romea na stol i skinula mu hlače. Njegov pišonja bio je vlažan pa sam rekla da će se morati popiškiti u posudu koju mu donesem. Brzo sam potrčala do ormarića u kojem smo držali plastično dječje posuđe i našla poklopac za lonac. Bio je udubljen i kao stvoren za doktorski uzorak urina. Rekla sam jazavcu:

- Piški!

Odjednom se žuta vruća tekućina počela slijevati na sve strane. Poklopac lonca brzo se

napunio, a ja sam zamolila Romea da pokuša stati dok ne donesem neku veću zdjelu. Nije se mogao zaustaviti pa je nastavio pisati po cijelom stolu, pa po parketima. Rukavi mog zimskog džempera bili su potpuno mokri i zaudarali na svježju pišalinu. Miris mokraće izazvao je čudnu reakciju preko mog spolovila unatoč tome što sam imala samo pet i pol godina.

Nakon ovog pregleda bila sam uhvaćena. Nadređena je odmah pozvala majku; majka je plakala. Sjećam se kao jučer, plakala je i gledala u jebeni popišani stol!

Majka mi je prije spavanja uvijek čitala knjige. Kupovala ih je u antikvarijatima, štampanim slovima pisala u njih; *Dragoj Divoti...* i čitala mi po nekoliko poglavlja. Sve je bilo u redu dok jednog dana nije otvorila *Doktora Doolittlea*. Sjećam se kao jučer, prvo poglavlje sve je promijenilo. On priča sa životinjama! Od tog dana biti Doktor je postalo moja istinska opsesija. Nisam znala čitati, no zadovoljila sam se slikama, one su me podučavale kako liječiti. Zbog te knjige naučila sam čitati, a dugo vremena poslije nisam htjela čitati ni jednu drugu knjigu.

Onda se dogodilo nešto strašno što je zamalo pojelo moju osobnost. Knjiga *Doktor Doolittle* nestala je s moje, gotovo oltarske police. Danima sam se pokušavala prisjetiti detalja iz knjige koja je nasilno bila otkinuta od mene. Majka je to, kaže, učinila iz ljubavi. Zbog mene!

Nakon devetnaest godina naišla sam na jedno usputno skladište s prodajnim starim štivom. Preskakala sam hrpetine potrganih stranica, prašine i ustajalog smrada celuloze da bih naposljetku iščupala njega! *Doktora Doolittlea*! U zamjenu za odvratno sitan novac zakopano blago napokon je palo u moje ruke. Nosila sam ga kući, prisjećajući se fanatičnog obožavanja tog papirnatog učitelja-prvijenca. Vratio se! Odjednom je, sjećam se kao jučer, odjeknulo u mojoj rezonantnoj lubanji:

- Što smo naučili od Doktora?

Učili smo kako treba pomoći bolesnima, ja to uistinu i mogu, jer znam pričati sa životinjama.

LIK S LUTKAMA, LIK S OKOM REPTILA I OBIČAN LIK

- Molim vas, ovaj, pustite me na trenutak u razred - zavapi kroz poluotvorena vrata iscrpljen glas nepoznatog muškarca.

- Izvolite, što trebate? - zapita profesor trljajući ruke izbijeljene kredom.

- Ja, ovaj, samo bih vas zamolio za minutu pažnje. Oprostite što prekidam nastavu, ovaj, samo želim nešto pitati, pa ako mogu sjesti za vašu katedru - velika ćelava glava molećivo proviri češući se o okvir vrata.

- Izvolite, sjednite! Obavimo to na brzinu pa krećemo dalje s predavanjem - profesor ponudi svoje radno mjesto.

Muškarac u kasnim dvadesetim i u crvenoj šuškovoj trenirci dogega svoje mišićavo tijelo do profesorske katedre, odmakne stolicu i zasjedne pa počne nabrajati.

- Gledajte, ovaj, ja sam bolestan. Doktori su mi predviđjeli još samo nekoliko mjeseci života. Ovaj, rekli su mi da, ovaj, moram na operaciju kako bih dobio produžetke. Samo što ta, ovaj, operacija dosta košta, pa mi treba hitno lova. Ono, ako ko ima sitnog može mi dat, ovaj, tu donijeti na stol.

Mir u prostoriji naglo se počeo prelijevati u žamor. Zvuk se komešao kroz dozu nepovjerenja pa se većina učenika osvrta po razredu, čekajući hoće li netko prvi ustati i dati bolesnom čovjeku novac.

- Ma daj, jebote, to je neki kvartovski žicar, ne dam ni kintu! Od mene može samo dobit kitu!
- začuje se glas iz zadnjih redova.

- To ti je sigurno neki narkiće, treba mu za ubost se, eto što! - još jedan zlokobni ton projuri pozadinom.

Čovjek stavi ruke na glavu i počne plakati. Sad mu je glas zazvučao beznadno i krhko.

- Evo vam slika Bogorodice, vjerujte ljudi, vjerujte! Ne budite toliko zli, vjerujte, morate to ispraviti. Umirem, ja umirem! Nije pravedno, još sam premlad. Trideset i tri Isusove godine!
- sličicom Marije Djevice obriše suze, a onda se nasmije osmijehom skinutim s naslovnice vjerskog časopisa. Profesor mu priđe i iz džepa izvuče izlizani kožni novčanik.

- Plaća prosvjetnog radnika nije velika, al možda bi mogla bar malo olakšati tvoj život – profesor ga potapša po leđima i stavi pedeseticu na stol. Žamor u razredu postajao je isprekidan, potom je ustalo nekoliko učenika i istreslo iz šake nekoliko kovanica.

- Vi štreberčine stvarno niste normalni, pa budala vam sere u oči – javi se razredni problem.
- Divoto, zar ćeš i ti popušiti to sranje!? Pa, navlači vas na glupe i jeftine fore! Svete sličice! Koji ljigavac, vidiš mu na faci da je prevarant – napadno će problem.

Divota je sjedila u trećoj klupi do prozora. Nije voljela biti nasamarena, ali nije htjela ni osjećati grižnju savjesti zbog nečije smrti. Najgora je bitka u zaježavanju samog sebe. Divota se naglo digna, uvuče ruku u stražnji džep traperica pa izvuče novčanicu i stavi je na stol. Čovjek je kiselo pogleda i vrati na lice onaj slomljeni pogled.

Sad mi je već lakše, pomisli Divota, nek radi s novcem što želi, al i dalje osjećam neku odbojnost prema tom čovjeku. Možda je lik lud, ono, vjerski fanatik. Zadubljena u misli Divota je pokušavala što prije završiti s ispipavanjem tuđeg problema.

Lik se lomio na stolu i kršio ruke pred sobom. Divoti je kroz glavu prolazilo tisuće misli. Prvo je vidjela sebe kako lebdi nad razredom. Vidjela je tog slomljenog čovjeka kako ludi i ubija pištoljem one koji mu nisu dali dovoljno novčića. *Coin, please!* Video pucačina omogućena ubacivanjem novčića u aparat. Potom je pomislila na imaginarnog čovjeka koji u svom narančastom kombiju ševi lutke za izloge dok mu se na retrovizoru u ritmu ljuljuškaju plišane poker kockice. Onda taj isti kombi slijeće u provaliju u kojoj nedugo poslije policija pronalazi blatne plišane kockice, gola tijela slomljenih lutki i tijelo vozača skinutih hlača. Onda je pomislila na lika kojem je dala ime Jango. On je bio hladnokrvan lik i jedno mu je oko izgledalo kao oko reptila. Čovjek-gušter. Govorili su da mu na ušnoj školjci sjedi maleni gušter koji mu govori kako se nositi sa stvarnošću. Govori mu kako zbog hladne krvi Jango mora ležati i grijati se na tijelima ljudi. Jango zato mora ubijati kako bi mirno zaspao. Spavao bi na kurvama dok im se krv ne bi ohladila i tijelo zgrčilo. Divota je smislila cijelu paletu raznih likova, ali neuspješno je udaljavala zvuk one crvene šušlave trenirke lika koji se i dalje prenemagao preko profesorske katedre.

- Što? Nitko više nema novca za moju operaciju, znači sad moram otići – zaključio gost.

- Nadam se da će i ovo što smo vam darovali biti od koristi – pristojno odmjeri profesor.

- Znači, od vas trideset, ovaj, dobio sam svoticu od okruglih osamdeset. Toliko za vas košta jedan ljudski život? – lik zaoštri glas i poljubi svetu sličicu, a potom izvuče ispod svoje

trenirke lijep poluautomatski M1911.

- Što je pizda vam materina, usrali ste se ko grlice? Vidjet ćemo koliko ste voljni platiti za produžetak vlastitog života?! Moj ste sjebano procijenili na osamdeseticu, al vaš produžetak će sigurno biti masniji. Guknite, koliko pjeva vaš snobovski produžetak? - bolesni se pretvorio u još bolesnijeg koji maše oružjem kao dirigentskim štapićem.

Sumanut od adrenalina lik drhtavim prstom stisne obarač pa brzinom zrna zagrije cijev pištolja. Metak se zabije točno u C3 polje šahovnice, a drugi zamalo promaši Predsjednika na zidu. Krikovi pomaknu prozorsku zavjesu.

- O, jebote, znala sam! Sve će nas potamaniti - Divota jedva proguta slinu osjećajući u vršcima prstiju grozno pumpanje velikog balona iz kojeg nema izlaza. Strah od nemogućnosti, panika, bespomoćnost, klaustrofobija, stres i još sto stvari u kurcu. Možda samo ubije one koji mu nisu dali novac, ponada se Divota grčeci vrat kako bi sebe uvjerila da će mu se tako skriti pa će je preskočiti. Sva sreća da sam ja imala sitnog kod sebe. Valjda sam platila dovoljno.

- Odvratna sebična govna, eto što ste vi! - usmjeri pištolj na profesora, pa mu s cijevi pucaljke zakači naočale i odbaci ih o školsku ploču. Razbiju se.

- Odjebi s face ova dna od čaša, smetaju mi dok ti gledam mokro čelo - nasmije se lik preznojenom profesoru. - Ajmo, lovu na sunce! Stavite sve na klupe, u protivnom ću morati bojati crvenom te vaše jebene, ovaj, zidove!

Grupa učenika tražila je po torbama novac od užine. Mahnito su pred sebe stavljali kovanice. Nišan pištolja sjajio je u preplašenim zjenicama. I Divota je pronašla još nešto sitnija.

- Eto, jel to bilo teško? Nakon ovog mi uopće nije potrebna operacija, osjećam se potpuno živ i zdrav. Srce mi radi, ovaj, sto na sat! - lik raskopča gornji dio trenirke, udari šakom o prsa pa potom zatakne pištolj o elastični pojas. - Tebi, prosvjeto, da nije, ovaj, palo na pamet pozvati policiju! Inače ću ti metkom prosvijetliti tu tvoju tupastu čelenku! Idem ja sad, i, ovaj, hvala!

- Hvala tebi! - odahne Divota.

ZADRŽI RAZMAK!

Prije nekoliko dana Divota je svoju sreću iskušala putovanjem. Ušla je u autobus i popizdila od naguravanja nestrpljivih seljčina.

- Gdje ja uopće sjedim!? - pitala se.

Od svih ušminkanih sjedala u busu jedino na njenom nije pisao broj, dok je na putnoj karti jasno pisalo - *sjedalo: 13!* Babuskara s napuhanim ovratnikom za spavanje progrglja kako na tom mjestu nitko ne bi trebao sjediti:

- Dušo moja, nemoj na trinaest! Dobit ćeš, sunce moje, reumu!

Druga, još starija krepalina, natrackana maskirnim ružem iz časopisa, usplahireno potvrdi kako je riječ o nesreći. Divota je samo podigla obrve, napučila usnice i zakolutala očima. Na *mp3 playeru* živčano je palcem izudarala dugme *volume*.

Jurenje autoputom činilo joj se tako pravocrtno, proračunato i nimalo interesantno. Pokušavala je sebi u glavi zadati nekakav zadatak. Izbrojiti *cetifixe*, ptice-naljepnice nasukane na zaštitne ograde uz cestu. Nakon ptica došli su na red tuneli. Savršeno uredni tuneli koji su joj isto tako uredno zamalo sjebavali bioritam: čas sunce, čas mrak, umjesto Mjeseca, ventilator! *Keep your distance!*

Šuma se otvorila nakon prolaska kroz nekolicinu srčika betonskih rolata. Prava šuma s pokojim slomljenim gorostasom. Da mi je barem ugledati crvene oči iz tame šume, pomisli Divota kopajući pogledom šumske ponore i usjeke. Autobusi su danas visoki, iz njih se može pogledati dovoljno duboko u ponor. Želi vidjeti te oči koje poput crvenih dioda probadaju mrak. Želi vidjeti tu mokru, tamnu dlaku zapetljanu o crne kore grana. Taj mrak šume mora prosijati kroz dan, možda tada i ugleda tu živinu. Možda, ako se dovoljno zagleda među hrastove, jele ili, već, koju god pizdumaterinu!

- Bojiš li se, maleni? - prozbori glas razvučen kao zvuk s rastopljene magnetske trake.

- Bojim! Ti sigurno na sebi sada носиš kožu moje sestre. Sigurno nadimaš svoja pluća i glumiš njezine kosti i mišiće kako bi mene zavarao - iako nadprosječno pametan nije još uvijek mogao razlučiti koliko se taj zastrašujuće duboki glas približio, niti što točno radi.

- Došao sam po tebe dok još imaš jutarnjom rosom ovlaženu njuškicu. Tada si mi najprivlačniji! Već te dugo promatram, znaš li to? - nasmije se cinizmom toliko ostrim da se malenom pred očima iscrtao hologram njegovih čeljusti.

- Ti si vuk! Tako barem govore u pričama. Ti se skrivaš pod tuđom kožom i samo čekaš priliku. Čekaš trenutak kada se nesposobniji od tebe krenu odvajati od majke. Neću plakati, nije me briga. Neću plakati! - promuca maleni svjestan teške odgovornosti u svojim riječima.

- Bravo! Brzo učiš, ali prava je šteta što ovaj put zaključak dolazi prekasno. Ja sam vuk i gledam te iz mraka. Okreni se i priđi polako, čiko za tebe ima poslasticu! - stari lukavac hipnotički zavodljivim glasom pokuša prizvati mališana.

- Prekasno - uzvikne maleni, zategne mišiće stražnjih nogu pa preskoči preko dlakave crne nemani ravno u bezdan ponora.

- Ukurac, još me jedan zajebo! - ljutita zvijer stisne šapu, udari njome o rub ponora pa se polagano spusti u mrak.

Autobus klizi predvidljivim smjerom, još otprilike deset sati do biranog grada. Žuta linija uz cestu juri po debelom staklu. Gleda li se preblizu, ništa se ne uspijeva vidjeti i zato treba dobro ocijeniti razdaljinu. Negdje na pola puta Divota nalazi optički mir u pejzažu. Sad se stvarno mora skoncentrirati i ugledati ponor s crvenim očima. Jedino će tako saznati je li ta priča uistinu istinita. Tek tada će doznati ljulja li listove vjetar ili dah neke drevne grdosije. Debilčina, koji se kurac odvajao od majke? - proleti joj glavom.

Déjà vu. Uzvrpolji se na sjedalu i promatra putnike kroz središnji prolaz autobusa. Polovica putnika spava, neki čitaju novine, a nekima noge zaudaraju po parmezanu. Nitko se ne obazire na njezinu uznemirenost pa utjehu iznova traži u šumi.

Šuma je sada izgledala prirodnije. Prvi plan, jureći asfalt, drugi plan, veliko smeđe grumenje zemlje koja drži žile stabala trećeg plana. Divno, Divoto! Propustila si ono najvažnije. Jebalo te takvo slikarsko zapažanje. Strese glavom i unatrag u *slowmotionu* prevrta zadnjih nekoliko sekundi slike. Lane! Lane je provirilo iz šume. Zurilo je u asfalt i moderni autobus. Odvojilo se od majke i nije znalo dalje. Skočilo je pod kotače cisterne s mlijekom koja je vozila iza autobusa. Samo se stresao mališan.

Bože, nitko nije skužio! Dovraga, svi su morali gledati na drugu stranu, u jebeni kič od zalaska, misli Divota i ljutito nogama gura onu nepotrebnu plastiku za noge zakačenu na

sjedalo ispred. Tužna tone u san.

Nekoliko sati kasnije prene je glas iz mikrofona koji recitacijom označi kraj putovanja.

Prvi je put u ovom gradu. Nikada sama nije otišla tako daleko. Uzima kofer iz prtljažnog prostora i sjeda na kolodvorsku klupu. Sjedi tako skoro sat vremena, a onda se poletno digne na noge, zgrabi novčanik pa iz njega izvuče povratnu autobusnu kartu. Pogleda u papirić s natpisom *sjedalo: 13* i iscijepa ga na dosta pravilne kvadratiće.

PAPAK POD ŠIFROM

Večeras signalne svjetiljke tinjaju stegnute ledom, glume minijaturne svjetionike. Poledica je oduzela cesti sigurnost, pa je potrebna zimska oprema. Naš zeleni Twingo je nema, nema ni grijanja, to više sličići na hlađenje, ali svejedno, upravo je hrabro skrenuo na mračnu dionicu ceste. Nekoliko mjeseci kasnije zaštitne mreže neće izdržati nakupljeni snijeg pa će lavina, baš na ovoj cesti, skriviti prometnu nesreću. Tako će, barem, pisati u novinama.

- Čudno, na ovoj cesti nema mačjih očiju?! - začuđim se vezana pojasom za Twinga koji veselo pleše između rubnika.

- Stvarno. Nema ni jednog mačjeg oka na branicima uz cestu, gdje li su samo nestali? - zapita se Svemoćni.

- Možda ih je netko namjerno istrgnuo na ovom dijelu ceste - zaključim u nevjerici pa do krvi zagrizem zanokticu na palcu.

- Ili im je ponestalo mačaka - kroz smijeh Svemoćni pokuša odagnati početak dvostruke napetosti. Oboje smo utihnuli.

Otvorila sam bombicu Jägermeistera i otpila dobar gutljaj. Smeđa tekućina zaškaklja mi grlo. Stresem se. Na kazetofonu po treći put *Kennedysi* dreče *Kill the Poor*. Loše vrijeme za putovanje. Na cestu liježe magla, sporadično, u pramenovima. Putujemo kroz sive oblačke.

*

- Pičku materinu, sad tek ništa ne vidim! - vikne Svemoćni škiljeći kroz naočale.

- Upali duga svjetla, ili pak kratka. Ma, šta ja znam, glavno da smo još na cesti - tako blebećem kad želim pronaći brzo rješenje, a da ni sama ne znam točan odgovor.

- Fijuuu, Divoto, ovo je bilo blizu ruba! Srećom da je bljesnuo fosfor na prometnom znaku - uzdahne Svemoćni.

- Znak? Kakvom znaku? - pojavi mi se fosforni prometni znak s iscrtanim upitnikom iznad zbunjene glave.

- Prometnom znaku, divljač na cesti - namigne Svemoćni čvrsto se držeći za upravljač obložen gumenom navlakom.

Naglo se trgnem u nadi da ću znak vidjeti kroz stražnje staklo. Ali, predaleko smo već zabrijali, nisam stigla vidjeti ništa osim magle. Nagnem opet bočicu s etiketom masno otisnutog rogonje pa je dodam Svemoćnom.

- Znaš li, Divoto, na koji znak mislim? Onaj znak s jelenom koji skače preko ceste - Svemoćni mi opisuje dok ja kimam glavom. - E, pa, taj mi je znak bio u zadacima kod polaganja vozačkog ispita u autoškoli - oduševljeno će on i ispije Jäger na eks, pa nastavi - da stvar bude još bolja, instruktor se prezivao Jelenić.

- Totalno bolesno, nemoj mi sad o tome pričati jer ću se ukenjati od pomisli kako nam taj znak upozorenja daje neki znak - glupošću nakratko zabranim dijalog i protrljam oči hladnim rukama. *Divoto, daj se otrgni ovom sranju i otvori novu bombicu Jägera!* usmjerim naredbu razbarušenim mislima. Na kazeti je svirao neuništivi refren pjesme. Kroz maglu i mrak fosfor je svakih nekoliko minuta ocrtavao trokutaste znakove sa siluetom šablonskog crnog papkara. Svakog trenutka jedan rogonja može prepriječiti put, preplašen automobilskim farovima. Neš ti problema, ubije i sebe i nas.

- Svemoćni, gdje su ostali znakovi? Znakovi prekoračenja brzine, znakovi prelaska u drugu traku, *Welcome to Z.* i slični? - razbarušene misli opet su ušiljenim upitnicima divljački rovale moj flegmatični duh.

- Ne znam - zbunjeno će Svemoćni. - Koliko vidim, ovo je zona srndaća - počese se iza uha dok drugom rukom pridržava upravljač.

- Autocesta nedirnute prirode. Možda je ovo neko uzgajalište, privatni rezervat ili lovačka zona? - proberem stotinjak imaginarnih fascikala s raznoraznim mogućnostima.

Vani je magla postajala sve gušća, a prozori su se iznutra sve više maglili od našeg, sve bržeg i dubljeg, disanja u ledenom Twingu. Svemoćni je jedva nogom dodirivao papučicu gasa. Morali smo usporiti. Otvorila sam prozor, izbacila praznu bočicu Jägera na cestu. Staklo je prsnulo, a ja sam glavu promolila van. Bilo je hladno, ali ipak se vidjelo nešto dalje.

- Daj, zaustavi se! Nešto sam čula - naginjem uho prema prozoru. - Kao da dijete plače.

- Ti si skroz *pam-pam*, zar misliš da bi netko bebu ostavio na autocesti? - Svemoćni me pokušava napraviti umišljenim paranoikom. - Mala, gledaš previše glupih filmova.

- Što ja znam, ima svakakvih luđa... - rastvorim oči, uperim kažiprst prema šumi i ostatkom šake stisnem zelenu bocu. - Jesi li sad čuo?

- Ne čujem ništa. Kako se ti brzo napiješ, nevjerojatno - prodrma glavom.

- Nisam pijana! Ugasi taj navijeni pank pa ćeš čuti! - pogledom propucam kazetofon.

Svemoćni zaustavi glazbu. Zagledao se kroz prozor u točku koju sam mu ubola drhtavim prstom.

- Stvarno, netko luđački urla - napokon je povjerovao, živčano mi je oteo alkohol iz ruke pa otpio. - Isuse, to dijete plače kao da mu netko dere kožu!

- Što ćemo sad? - tisuću i jedan strah puzao je kao hladni gmaz, od uha do uha, i stvarao mi trnce po vratu.

- Meni se čini da to nije bebač nego mačka. Znaju one tako tuliti kad se love i pare - utješi me Svemoćni i hukne zbog žestine alkohola.

- Svejedno, znam kako mačke zavijaju u veljači - kažem znalački i prekrižim noge da se ne upišam od straha. - Ovoj mački netko radi skalp, guli joj krzno i uživa. Bježimo, jebote!

Manijakalno sam krenula podizati staklo. Poskočilo je i zapelo. Svemoćni, prestrašen mojom reakcijom, brzo mi utisne bocu Jägera u ruku pa stisne upravljač toliko čvrsto da je gumena navlaka zaškrpila od znoja. Snažno nagazi na gas. Twingo divlje pojuri. Ne čujemo, ne govorimo, ne vidimo ništa. Bijele trake ceste počinju lelujati kao odmotane role WC papira. Veliko sranje! Twingo poleti nad asfaltom i zauzme krivi smjer.

- Budalo! Koji ti je kurac! - histerično podižem glas dok mi bubnja u sljepoočnicama. - Mogli smo poginuti, idiote pijani!

- Divoto, smiri se - Svemoćni odahne i oduzme Twingu nešto brzine.

Odahnuli smo i cesta je odmah izgledala sigurnije. Šuma je i dalje bila crna, ali smo se, na svu sreću, dovoljno udaljili od jezivog plača. Napokon sam imala dovoljno vremena da iskapim Jäger i izbacim staklo kroz prozor. Zatvorila sam prozorsko staklo automobila, ponovo pokrenula omiljeni bend iz kazetofona pa zabacila glavu na naslon sjedala. Utonula sam u spušvu i podvukla prste ispod sigurnosnog pojasa da mi prejako ne stegne želudac.

Odjednom Twingo zabljesne prometni znak nasred ceste. Doslovno po sredini ceste,

jebotejež, zaboden točno na bijeloj središnjoj traci.

- Posred ceste znak, otkud? - namrštim se u grču nevjerice.

- Ooo, faaak! - Svemoćni refleksno pritisne gas pa naglo zakoči. Tijela su nam poletjela prema naprijed dok nas sigurnosni pojasevi nisu preuzeli i odbacili natrag u utor sjedala. Motor se ugasi šokiran naglim trzajem kočnice i Twingo ostane na mjestu. Glupe li smrti, poginuti zabijen u divovsku lizalicu! Malo je nedostajalo da udarimo o šipku s limenom geometrijom.

Sada Svemoćni spusti prozorsko staklo i oprezno gurne glavu van tražeći bistrinu za glavu i stakla. Iznutra se ništa nije vidjelo, zamaglilo smo toplim zrakom stakla. Dobra ideja, zrak će nam u svakom slučaju razbistriti priviđenja, srediti glave, pomislim. Na strani vozača začuo se udarac o automobilske lim. Twingo se strese, karoserija je dobro rezonirala, glasan šupalj udarac proleti limom i kabinom, kazeta načas zakrklja. U djeliću sekunde zbrojim dva i dva pa puknem iz petnih žila:

- Zatvaraj prozor, ukurac! Okruženi smo jebenim jelenskim znakovima!!! Gledaj, oko našeg auta ima ih na desetine! - glas mi zbog krika promijeni boju kao da su mi se u trenutku živčanog sloma sjebali hormoni. Svemoćni ostane skamenjen. Znakovi svuda oko nas. Šuma lizaljki. Divljač na putu. Jägerskih mi rogova... Odjednom - klik, klop! Kazeta u kazetofonu došla je do kraja i sama iskočila. Lokalni radio automatski se upalio:

Ponavljamo, dobitnik velike godišnje novčane nagrade skriva se pod šifrom: 15180746. Molimo vlasnika kartice s ovim brojem da nam se javi u redakciju. Ostalim natjecateljima više sreće drugi put. Nakon reklamnog bloka slijedi, samo za vas, naše drage i vjerne slušatelje, iznenađe...

Svemoćni je manijakalno zatvarao prozor. Prozorski mehanizam, još pod garancijom, blokirao je staklo baš u trenutku našeg nervnog pucanja. Murphyjevi zakoni! Zar se sad moraju dokazivati? Vrištali smo i čupali sa sebe sigurnosni pojas u nadi da ćemo pobjeći. *Lost highway*. U sekundi, iz mraka i magle, intenzivno je zavonjao mošus i začuo se drevan i promukao glas:

- Dobra večer!

DEBELA ŽENA

- Hajde, Divoto, još jednom ispričaj priču o debeloj ženi!

Nije mi baš drago prepričavati događaje s putovanja. Pogotovo kad priču ponavljam kao izlizanu singlicu.

- Reprizaaa. Iznova, pliz! Hoćemo opet, opet, opet...

Ljudi žele po stoti put čuti moju priču pa smišljam razne načine da sama sebi ne dosadim. Upravo se zabavljam sjećanjima na ilustracije iz stare slikovnice. Pazite, ovo je priča koju pričam između redaka!

- Dobro, mrav, koliko ima istine u tome da živote podređujete velikoj debeloj ženi? - zapita cvrčak držeći violinu pripijenu uz nogu.

- Istina je. Po cijele dane radimo i nosimo hranu kako bi mogla stvarati potomke. Izbacuje mrave koji će joj jednog dana služiti umjesto nas - mrav obriše kiselinu s čela.

- Znači, vi ste joj sluge, dok ona leži i ždere. Nosite joj hranu u krevet, a ona vam zahvaljuje tako što rađa mrave. Misliš li da će tako za vas biti manje posla? - ozareno zacvrči cvrčak.

- Aha, al' nije to tako lako. Ipak, ona je tu jedini dvadesetčetverosatni profesionalac, a mi smo samo radnici od osam do pet - mrav stavi žutu građevinarsku kacigu i mahne na rastanku.

*

Venecija tone! Nema smrada na koji su me upozorili, ali svejedno tone. Velika, debela žena skriva se zakrabuljena maskom i tovi tjesteninom pa grad tone. Nikada je nisam vidjela. Prva, druga, treća stepenica i valovi su već došli do ulaznih vrata. Gondolijer ti pramcem gondole kuca na vrata stana. Dum, pljas, dum...

Jedan, dva, tri eura klize mi iz umornih ruku. Tonem zajedno s gradom. Prolaze me mravci od ramena na dolje. Ruksak je težak. Zaustavlja cirkulaciju u rukama. Ulični svirači rastežu violine. Gdje je Skitnica pa da zajedno sišemo špagete dok pozadinom zuji *Bella notte*? Psi

imaju jako smiješna lica u ovom gradu. Skoro pa da ih mogu nazvati štakorskim. Dovraga, pa gdje je ta debela žena zbog koje cijeli grad strepi, tone?

- Hej kompa, čuo sam od tvog kolege kako radite za dobrobit debele žene - potrči cvrčak i zgrabi mlađahnog mrava za rame.

- Da, i? - mrav drsko okrene pogled prema strancu. - Zašto te takvo što zanima?

- Pa, što bi se dogodilo da svi prestanete raditi. Zar bi bilo sranja kad bi porušili sve mostove i rovoze do nje? - zapita cvrčak

- To me ne smiješ pitati. Mogao bi netko čuti, a onda smo nagrahusili - mrav koji se maločas drsko osvrnuo sada je paranoično zvjeruo uokolo. - Vjeruj mi, da prestanemo s njom surađivati sve bi otišlo kvragu. Nju se ne smije ljutiti!

- Kako je zovete? Kako ona uopće izgleda? - brzo zapita cvrčak bojeći se kako će mu ovaj umaći.

- Ne znam kako izgleda. Ona je toliko gojazna da joj samo vidimo otvor iz kojeg propušta novopridošle. Obični mrav nema toliko velike oči da bi je mogao sagledati cijelu - mrav zakloni rukom usta pa šapne cvrčku na uho - maticu.

Hodam s grupom ljudi. Vučemo na leđima hranu i lagano klizimo labirintom očekujući prolom oblaka. Pratim ih jer se ne znam snaći na karti grada. Zabranjeno je pušiti, ali ja svejedno pripaljujem i ispijam toplu gaziranu vodu. Sa svih strana bombardiraju me izlozi i plakati rasprodaja. *Sconto!* Iskaču ritualne maske, rastužene *marionette* i kičeraži stvoreni samo za raspamećene turiste. Jebote, starim. Gubim volju za avanturom i pokorno proživljavam dan. Grupa je zacrtala cilj, a ja svejedno zavirujem u slijepe uličice ne bih li ugledala debelu kako trpa salo u preuske hlače. Nisam je našla, možda roni u onoj žabokrečini kanala. Te večeri držala sam svoj trbuh u rukama i groteskno se cerila suvenirima. Grupa je kupovala smeće za poklanjanje. Matica je zadovoljna!

- Zajeb! Svi su mravi otišli dostavljati hranu. Pogubili su se po nepreglednom mravinjaku. Meni sada nema smisla guditi violinom. Eto, koliko će mi ova jebena umjetnost pomoći u životu! Ove glavonje cijene samo fizički rad - usamljeni cvrčak pljune na pod pa zabaci violinu na desno rame. - Lako je debeloj, nju drugi hrane, a ja ću se ove zime smrznut ko pička i krepot od gladi.

Osam mrtvih. Divoto, ti moraš kupiti te jebeno-glupe maske! Daj joj novac! Daj joj jebeni

sveti papir za jebene suvenire. Osam smrskanih glava zbog tvog kurčevog novca. Od tog ona živi. Od tog novca stvara pajace koji joj plešu i zabavljaju je. Daj joj! – ječalo mi je u glavi.

Vozim se vlakom do Mestre, gledam bez treptanja i jezom premazujem stabla nabacana na automobile. Poput folije najfinije čokolade, kabina automobila zgnječena je deblom polmetarskog promjera. Pa, ti sad broji godove! Debelu sam drugačije zamišljala: imala je trbuh sličan mojem i plesala je po ogradi mosta koji sam pokušavala prijeći.

Debela žena svojim bijesom može podići razinu mora i potopiti grad. Debela žena diže stoljetna debla i gola pleše na rukohvatu mosta. Debela žena je pijavica iz kanala. Debela žena je pijavica iznad kanala...

Neću kupiti masku! Riskiram život. Sve će biti u redu! Nije me uznemirila, nije, nije, nije... Valjda sakupljam u sebe. Sve. Jednog dana puknut ću kao cvrčak!

SQUIRREL GIRL

- Kakav biznis! Ček onda, kako se firma zove? *Rodentia* – u procesu memoriranja mašem glavom ulijevo i udesno. Nikada još nisam čula za nešto tako genijalno. Znači tako se zarađuje u velikim gradovima. – Pa, kakav je uopće vosak s kojim se lašti taj veličanstveni čelični tanjur? – pitam.

- Čekaj! Netko zvoni na vratima. Reći ću ti sve kad pritisnem parlafon. – Alis se povampiri i poleti s izmrcvarenog crvenog kauča ravno na kožom obložena vrata.

Alis je bila jedna od mojih najluđih prijateljica s netočnim imenom. Uspijevala je u životu tako što je naokolo putovala i čuvala stanove stranih milijardera. Ove godine stanovala je u Firenci. Meni je godišnji odmor pa sam pobjegla nekoliko dana odmoriti živce u grad koji me godinama iščekuje. Nas dvije smo uživale u elitnom stanu ispijajući neko čudno plemenito vino otvoreno tupim nožićem izvučenim iz grickalice za nokte.

Alis grabi slušalicu parlafona:

- Tko je sad to? – iz parlafona samo krčanje. – Ajme, što mi idu na živce nenajavljeni gosti – i pritisne dugme s nacrtanim ključem. – Ne znam tko je, al vidjet ćemo kada se uspne uz stepenište.

- Samo da nije gazda! Što će biti ako me ugleda ovako pijanu i crvenu? Mrzim se predstavljati ljudima kad sam nacvrckana. Jednostavno, zaboravim svoje ime u trenutku pružanja ruke – izgovorim to kao navijena i zurim u Alis dok ona svoje velike nedisciplinirane sise namješta u grudnjaku.

- Ček da vidim tko je to pa ću ti dovršiti priču o biznisu iz Hyde parka. Divoto, prejebeno mi je to – Alis gleda kroz špijunku i govori spljoštenog nosa. Kao da cmizdri na Zidu plača. – Da, moram ti još štošta pričati o Londonu, jebeno je bilo čuvati stan u centru – nastavlja škiljeći kroz rupicu.

- Tko je to? Nitko se ne javlja. Možda se djeca zajebavaju parlafonom – istegnem se kako bih dohvatila bocu vina sa staklenog stolića, interijerskog komadića kompleta za dnevni boravak.

- Neka dva lika u odijelima. Vode smeđeg psa. Vjerojatno neki aristokrat s pedigreom dužim

od moga. Gazda povremeno pošalje poslovne partnere da nakratko odsjednu u kući. Falabogu, ova stančina, bome, ima soba – prijateljica već iz iskustva ocijeni mogućnosti.

Dva su neznanca ušla u kuću. Pas na kratkoj uzici je bio nemiran, grebao po podu, a oni su čvrsto držali mobitele i kao navijeni izgovarali brojke na talijanskom. U Alisinim očima nazirao se početak straha.

Ovo nisu poslovni partneri! Koji će kurac poslovnim partnerima bokser?, proletjelo mi je glavom. Posljednje čega se sjećam bio je Alisin vrisak, a prije toga gledala sam neznancu koji je mobitelom upravo dogovorio cijenu Alisine pičke. Odvalio je Alis šakom u lice tako da nisam bila sigurna zna li ona više što se zbiva. Pa još jednom. Jedan od dvojice otmjenih nasilnika zgrabio me za zapešća i zalijepio ih čvrstom sivom trakom. Onda je čučnuo pokraj psa i istom trakom mu oblijepio šape. Pas je izgledao kao rasni mišićavi boksač. Na starinsku komodu jedan od njih je postavio uključenu kameru i okrenuo je prema kauču na koji je drugi, što dogurao, što donio Alis. Zalijepio joj je crnom trakom usta i s nje oderao uske, ljubičaste, biciklističke hlačice. Bokser je nasrnuo kao pravi boksač u ringu, njegove rukavice zahvatile su Alisin struk, a ona je vrisnula poput kujice koju su prvi put odveli na parenje. Tad su me naglo prošli trnci u zatiljku, a oštra bol mi zacrnila oči.

- Ne, nije vosak! Taj veliki tanjur nauljiš posebnim motornim uljem i spojiš ga na zapregu vjeverica. U zaprezi ima četrdesetak vjeverica. Ali poanta je u tome što si ti, u biti, lopov. Dakle, uhvatiš mušteriju i ponudiš joj da sama naulji svoj tanjur. Dok se pušač sagne kako bi nauljio izum, tvoje izdresirane vjeverice mu ukradu novčanik. U trenutku kada osoba skuži pljačku ti nagaziš na tanjur i odjuriš sa zapregom na polovicu Hyde parka. Pizdarija! Tanjur po travi klizi ko lud – priča mi Alis s divovskom masnicom preko lica i otečenim očnim kopcima dok leži u bolničkoj sobi. Kao da joj se malo pomutio um od šoka pa priča gluposti o zapregama vjeverica.

Meni nisu ništa uradili. Jedino me pecka zapešće zarezano samoljepljivom trakom.

- Ne vjeruješ ti meni ništa! Da ti ispričam kako sam jučer pala niz stepenice, znam Divoto, ni to mi ne bi povjerovala – umornim i pomalo razdražljivim glasom govori Alis.

MALA ŽUTA S CRVENIM OKOM

- Divoto, donesi mi jebenu sjekiru. Brže! - dreknuo je dok mu je kapljica znoja klizila po čelu i ostavljala prljavosivu nakošenu crtu. Držao je prvu kokoš, jednom rukom za vrat, drugom joj je stisnuo krila.

- Jesi li više našla tu jebenu sjekiru? Jesi! Onda je donesi vamo, brže, Divoto, brže!

Smrad znoja i ukiseljenog kokošjeg izmeta na perju bio je bolesno egzotičan. Nagrizao mi je bjeloočnice dok sam iz tetkovih zjenica vadila strah. Odvratan strah od Božje kazne koja će mu, usudi li se ubiti kokoš, visiti o vratu.

- Evo ti sjekira - pružim.

- Neću ja, ti! Ti ćeš je udariti svom snagom po vratu - tetak samilosnim pogledom prijeđe preko njenih očiju i stisne ih još jače u šaku kao da joj ne da da vidi svog krvnika.

U ovom slučaju krvnik sam izgleda ja, jer moj odgovor nije odgovor, nego brzopleto preuzimanje odgovornosti.

- Dobro, može, ja ću ubiti tu kokoš i to će biti moja prva ubijena kokoš - stisnem zube i to junački, gotovo muški izgovorim zamišljajući kako se to uopće neće dogoditi.

- Ajde! - koliko god on bio drzak i čvrst osjetila sam popuštanje u trenu kada je razmakao ruke kako bi napravio mjesto za udarac sjekirom o topli životinjski vrat.

- Ajde, Divoto, udari već jednom! - zubi su mu sve jače škripali i oko mu je škiljilo na iskrivljenoj glavi kao da čeka eksploziju prenapuhanog balona. Zamahnula sam teškom seljačkom sjekirom i tresnula o kokošji vrat. Kostu su krenule, ali ne onoliko koliko smo željeli.

- U pizdu materinu, ta sjekira je tupa ko kurac! - dreknuo je. - Udari još jednom, a ja ću joj bolje namjestiti vrat na kamenu.

Vrat je bio slomljen, ali sjekira nije odsjekla glavu. Kokoš je nepovratno zaplesala bolni tango koji smo joj nenajavljeno priredili. Tad sam izgubila snagu, lažno junaštvo i zamalo sam shvatila što se upravo događa. U tom trenutku najradije bih se bila povukla u mrak i plakala.

- Udari je, Divoto, moraš je dokrajčiti što prije! - Kao da se u toj suludoj naredbi naziralo nekakvo bizarno suosjećanje. Udarila sam još jednom, pa još jednom. Od tih sam naredbi poludjela i nisam mogla stati. Tupom sjekirom masakrirala sam kokošju glavu dok se, naposljetku, koža nije odvojila od tijela.

- Falabogu, uspjeli smo! Još ih samo treba pobiti četrdeset i devet - kokošji živci još su radili u nogama koje su sada bezglavo jurile po travnatom dvorištu. Više ju ništa nije boljelo.

Mala žuta s crvenim okom čekala me kraj ograde. Preostalih četrdeset i devet istrošenih nesilica grijale su svoja gola tijela na posljednjem tračku sunca. Bile su iscrpljene i zapravo mi nije jasno za koji kurac one služe. Ne nesu jaja, nemaju mesa, pa čak ni za juhu više nisu dobre. Možda sada žive samo za moju sjekiru kako bi kasnije imale dobar razlog za osvetu. To su bile ptice koje od svog početka nemaju sretnu priču. Prvo inkubacija, potom preuski kavezi i na kraju - tupa sjekira. U takve uske kaveze ne može stati cijela kokoš, već gola kokoš. S jedne strane kaveza otvor za glavu, s druge za šupak. Jedu, seru, nesu jaja.

Sve su bile iste, glupe i nakon prve ubijene nije mi više bilo stalo do bliskosti. Sve su bile tupaste i ključale su svoj zadnji žitni obrok. Mala žuta s crvenim okom me promatrala. Znala je ona da je drugačija i da ja nju promatram zbog toga. Mala žuta prišla bi mi poput znanca i točno pročitala što namjeravam s preostalim četrdeset i osam. Gledala sam malu žutu s crvenim okom. Bila je sva boležljiva. Taj žuti pigment njene kože odstupao je od mase golih ex-nesilica. To crveno oko bilo je inteligentno oko i palilo se poput alarma za upozorenje. Upozorila me, a ja sam to preskočila.

- Ajde, Divoto, moramo te koke pokokati do noći! Moramo ih potrpiti u velike vreće - postavio se tako da ga Divota mora poslušati. Divota je samo odgovorila:

- Daj mi sjekiru, ja ću to obaviti, no onu žutu, tamo desno, ne želim ni pipnuti - on je odmahnuo rukom i odredio da sve moraju što prije u ptičji raj. Sve!

Dvorište je bilo igralište humanoida za pokolj slabijih vrsta. Četrdeset devet golih ptičjih tjelesa trzalo se u smrtnom grču. Neke su još kokodakale zbog sjekire koja odrubljuje glavu točno preko glasnica. Potrpali smo ih u vreće. Pet punih vreća bezglavih lešina bilo je posloženo uz kameni zid. Od nekontroliranih ubilačkih pokreta koljena su mi otkazala i gurnula guzicu na krvavu travu. Pala sam leđima na tople plastične vreće. Bezbrizno sam se naslonila i opustila. Znala sam da je to kraj i da se mala žuta sigurno nalazi pritisnuta mojim leđima u krvavoj plastičnoj vreći za vakumiranje umjetnog gnojiva.

Povratak sa sela bio je naporan. Mirisala sam na serijskog ubojicu, rukavi na košulji isparavali su smrad kokošnjih tijela oparenih vreloom vodom. Gulili smo im i čupali one jadne preostale čekinje.

Jednom sam se rukom držala za metalnu prečku vagona smeđeg vlaka koji je vozio prema gradu, a drugom sam pridržavala sendvič i jezikom dovlačila ajvar. Obožavala sam domaći ajvar, no ni on mi nije mogao očistiti savjest od pokolja koji se netom dogodio. Bojala sam se kazne jer ona će me kad-tad doći pa makar ja ovim vlakom otputovala na kraj svijeta.

Kamenčić na tračnici zaljuljao je vlak i izbio mi sendvič iz ruke. Kriške su se razdvojile i jedna od njih je pala na krivu stranu. Odlijepila sam s poda kruh, ajvar i dlake pa sve to bacila u papirnatu vrećicu. Ponovo sam čvrsto zgrabila metalnu prečku, pogledala kroz prozor jureća polja pa spustila pogled ravno ispred sebe. Ravno u mene gledalo je crveno oko.

KEBAB, KATANA I BAMBIJEVA DJECA

Divota je noćas pijana stigla kući. Izvadila je iz džepova privatne sitnice, na krevet zabacila svoje teško i mlitavo tijelo, zgrabila daljinski i uključila TV.

Na ekranu je neugledni starkelja plazio po kristalnoj figurici laneta. Mazio ga, ljubio trulim zrakom iz nosnica i čvrsto stiskao otečenim, mesnatim prstima.

Divota zakoluta očima, brzo se laktom podboči na krevetu pa s drugom rukom prekopa noćni ormarić tražeći najlonsku vrećicu. Mlaz je bio precizan i kiselkast. To se zove profesionalno bljuvanje! Profesionalno spašavanje sebe u trenutku podizanja plime koja ponajprije zahvaća koljena. Odlično, sve joj ide po planu, a ni njemu, toj staretinarnici, staklo nije ispalo iz ruku!

DEVET SATI PRIJE

Danas po prvi put izvodimo svoje pizdarije pred publikom. Svoje pizdarije?! Toliko o egu! Prvenstveno želimo vidjeti imamo li muda stati pred javnost. Stati bez treme, potpuno trijeznih glava. Zadatak nam je uvjeriti ih u naše laži jer ni ja nikada ne cijenim statičnu istinu. Moram dobro odglumiti ulogu predvodnika pa će ekipa pomisliti da nešto vrijedim i, nakon svega, zatražiti autograme.

- Divoto, show će večeras biti predobar! Odlični su ti Bambiji, ja ih svakih par minuta idem unutra promotriti - dočeka me kustosica u atriju galerije stavljajući iza šanka alkohol za svečano otvaranje. Ulazim u galeriju i gledam kartonsko stado pod jarkim svjetlom staklenog krova.

Stvarno su odlični. Izgledaju živo, kao da su masovnom pobunom upravo sišli s divovske strip table. Sve je spremno, bijela zaštitna odijela, izumi za eutanaziju, katalozi, plakati, reklama... Treba samo pričekati do noći.

- Lako je tako! - pomislim izigrana alkoholom kojim sam upravo prevarila sebe sa sobom. Potrošila sam se u krevetu s pijanom Divotom jer sam se malo napila. Nije ništa ozbiljno, samo žeđ za ublažavanjem stresa. Ma, nije toliko strašno, neće mi to zajebati vezu. Bar tako mislim. Nema šanse da me nekoliko krivo usmjerenih promila uspije uništiti, ovako jaku, prejaku...

PET SATI PRIJE

Stojim pred ljudima u galeriji posramljena zbog Divote i crvena u obrazima od čašice viška. Izgovaram uvodne riječi bez dubljeg značenja i izostankom treme potvrđujem predoziranost votkom. Oblačim zaštitno odijelo, uzimamo drvenu letvu i zamahujem.

- Aaaaaah! - ljudi su u šoku. - Aaaaaah! - gledaju znojnu, crvenu luđakinju u odijelu kako divlja i stenje od naglog adrenalinskog skoka. - Aaaaaah! - uništavam kartonske statue trenutnim idejama i živčanom mahnitošću izazvanom manjkom kisika. - Aaaaaah! - ubijam i glumimo samuraja. Obična drvena letva mi je katana. - Aaaaaah! - ruke mi krvare izbodene ivercima, zarezane oštrim bridovima plemenitog drva. - Aaaaaah! - umirem zajedno s posljednjim lanetom, umiremo od vrućine i dehidracije. - Aaaaaah! - grizem karton, režem ga mačetom na trakice, kao meso naslagano na kolac, kao masni kebab! - Aaaaaah!

Prokleti Bambiji! Sjedim na klupi i neprimjetno tugujem gledajući u brdo iscrtanog kartona. Dišem u kratkim trzajima. Odgovaram na stotine pitanja pijuckajući slinu koju ne stignem progutati. Kašljem, pušim, tresem se. Divota za to vrijeme dijeli autograme. Jebe se njoj, misli da smo uspjeli, jebe se njoj! Strvinari razvlače kartonsko brdašce. Trgaju mrtvim Bambijima glave. Žele ih žigosati, žele posvete, žele moj potpis. Odlažem mokru čašu na bijelu plohu galerijskog postamenta, uzimam crni flomaster, smijem se u bradu nestvarnom ponosu. Večeras ću se dokrajčiti! Nema veze, ali lako je tako!

FRITA SE TIHO VRATILA KUĆI, KRETEN JEDVA

- Gdje je Frita? Danas je uopće nisam vidio otkako sam se vratio iz škole? - zabrinuto zapita mladać.

Sigurno se zadržala na treningu, umiri teta Inga svog sina jedinca.

Frita tog dana nije došla na vrijeme, pa ni nakon nekog vremena. Postalo je već prokleta sumnjivo da bi mogla tako dugo zabrazditi na treningu pa joj se majka počela ozbiljno brinuti.

- Divoto, znaš li gdje je Frita? Nije još došla kući. Jako kasni, a nije uzela mobitel sa sobom - drhtavim tonom prozbori zabrinuta Fritina majka s onu stranu mobitela.

- Ne znam, teta Inga, nisam je vidjela od utorka. Slabo se stignemo vidjeti otkako su nam različite smjene. Sigurno je zapela na treningu - Divota pokušava umiriti savjest uznemirene gospođe.

- Dušo, možda si u pravu, možda ja bez razloga trošim živce. Upravo sam se sjetila kako mi je rekla da ide na čaj s prijateljicom koja se vratila iz Kanade - utješi se teta Inga.

- Nemojte se brinuti, ona vam je sigurno dobro. Ne trošite uzalud novac na pozive, mobiteli su jako skupi kada zovete s telefona! Eto, pa se čujemo, teta Inga - pristojno pozdravi Divota.

- Doviđenja, moja Divoto, čuvaj mi se - teta Inga poklopi slušalicu. Kako ju je Divota spustila, telefon opet zazvoni. Mehanički, Divota se javi.

- Divoto, Niki je. Idemo sutra na piće?

Četiri velika reflektora obasjavala su tenisko igralište. Pijesak na igralištu bio je fin, crven i ugađen. Noć je nadzirala sve ono što reflektori nisu mogli dotaći. Frita je gledala u jarko bijelu svjetlost. Osjetila je tupu bol u vratu pomičući ga kao navijač usred teniskog turnira. Kao da joj se jastuk pod glavom sabio u kvrgav badnjak. Podigla je glavu i shvatila kako ne leži na svom jastuku, da joj ruke i koljena krvare. Panično ustane s bijele linije teniskog igrališta. *Out! Out! Out!* Noga joj je zagazila izvan rubne bijele crte. *Out! Out! Out!* Izgledalo je kao da je pala s visoke sudačke stolice. Stresla je prašinu s laktova i ruku, a potom

uzdahnula s olakšanjem:

- Ne krvarim, sve je to ovaj vražji crveni pijesak.
- Curo, prljava si sva, nisi se valjda poskliznula? – začuje se iz hodnika glas čistača.
- Joj, danas je trening bio užasno naporan. Ostala sam sama sakupljati loptice. Tad sam se poskliznula i pala. Nije mi ništa. O.K. sam. Skroz dobro – namigne Frita iako ni sama nije bila načisto s odgovorom.
- Uh, važno je samo da si dobro. Inače, danas su nam dostavili novi pijesak. Prašina je fina pa je sasvim sigurno i skliska, no bit će dobro kad je utisnu prve kapi kiše. Vjetar nam je pomeo stari pijesak pa ga više ima iza ograde igrališta nego na njemu – nasmije se čistač. – Idem dalje, čeka me borba s *gospodinom Mišićavim* i ostalim groznim preparatima za čišćenje.

Ušla je u praznu svlačionicu i izvukla sivi ruksak iz svog ormarića. Sjela je na plastičnu stolicu, podigla ruksak na koljena pa se leđima prislonila o hladne pločice. Nesvjesna trenutka ostala je udisati vlažan zrak u kojem se miješala para iz tuš-kabina i oštri smrad znoja koji se s godinama urezao u zidove. Opet je posrnula k podu.

- Nije još došla! Ne znam što ću, dušo, moram pozvati policiju! Mojoj se Friti nešto dogodilo!
- u tri u noći uplakanim glasom teta Inga iz mobitela progovara Divoti na uho.

- Pa, sada sam i ja već zbunjena. Frita vas uvijek nazove kako se vi ne bi brinuli. Bar je ja takvu poznam – zabrinuta Divota ostaje bez utješnih riječi za tetu Ingu.

- O, Bože, moram pozvati policiju, nema druge. Nema druge! – prestravljenim glasom teta Inga poviče i panično prekine poziv.

Velika svjetlost. Mračno nebo. Bol u vratu. Crveni pijesak. Mars. Marsovci. *Out! Out! Outer space!* Frita je i dalje nepomično razmišljala. Novi pijesak. Pijesak s Marsa. Novi mikroorganizmi. Novi život. Novo sve. Staro je otpuhnuo vjetar. Frita je gledala u strop prostorije i vidjela nebo. Mračno nebo s kojeg sipi crveni pijesak. Apokaliptično nevrijeme za čovječanstvo. Krvava kiša. Novo sve.

- Draga moja Frita, mala moja! Uskoro ćeš kući. Probudi se, čekaju te tvoj brat i mama – teta Inga sjedi uz uzglavlje bolničkog kreveta i optimizmom ponajprije pokušava pomaziti sebe.

- Imala je tešku noć. Dva moždana udara. Šanse da se izvuče iz kome su malene. Mozak je jako oštećen - doktor priđe izbezumljenoj majci i primi je za ruku. - Morat ćete odlučiti želite li Fritu držati na aparatima koji će disati umjesto nje ili ćete je pustiti da ode.

- Želim je zadržati na ovom svijetu. Nismo još spremni za rastanak. Rekli ste, šanse postoje - teta Inga silovitim udisajem povuče slinu u nosnice pa obriše papirnatom maramicom desno oko. - Moram biti jaka, bit će i ona, znam to! Njezina zvijezda još ima sjati.

Crvena zvijezda pada. Evo je! Noćas, pada nenajavljeno. Bez groma. Kiša će jednom sprati sve smeće s ulica. Usred birtije pogledavala je na nemirnog De Nira i osjećala kiselu splačinu s vrha grla izazvanu isfuranim citatom. Što će mačke jesti kad im bujica vode odnese smeće? Hoće li ih pregaziti kombi s brzom hranom? Okrenuli su joj program pred nosom.

- Mačke su zakon! - glasno su zaključile nakon pive i dva dupla orahovca. Niki se naglo digla sa stolice i otišla na toalet, ostavila Divotu s cigaretom u ustima i mislima u dimu, slobodnolebdećem. Mačke, pa, što bi ona bez svog Kretena? Prisjetila se problema s gutanjem hrane zbog višednevne knedle u grlu. Pričekala je da se Niki popiše.

-Ti si zvijezda! Ajme, sva sam se naježila. Ti si sve! Sakupljačka! Ti ćeš otići odavde i proslaviti se u svijetu! - Niki se vraćala za stol i već pričala, usput trljajući rukave svoje poluuske majice kako bi niz ruku vratila podignute dlačice.

- Što ti je? Ma daj! - Divota stiša glas u pokušaju skromnog pravdanja svojih životnih uspjeha. - To ti ja onako, iz hobija. Volim se okušati u svemu. Ma, pizdarije!

- Davno sam govorila, Divoto, ti si genije, ti ćeš uspjeti - Niki joj laska dok nju zahvaća blago crvenilo i čudna napaljiva nelagoda. Divota je prikriveno željela da joj Niki iznova i iznova ponavlja tvrdnje o njezinoj genijalnosti, dok ih ona obrambeno niječe. Čisti sado-mazo!

- Nemoj više, pliz, nije to ništa. Želim ti pričati o Kretenu - Niki je znala da Divota puca na veliko. Znala je kako treba tetošiti njezine male pomake k vrhu i izgurati ih van iz ove gradske rupetine. Niki ju je uvijek činila sretnom.

- Niki, jesam li ti pričala o Kretenu koji je bježao od kuće misleći kako je vani bolje? - Divota je halapljivo pitala znajući da će narednih deset minuta voditi pijani monolog.

- Nisi. Onda, jel skužio stvar? - nasmije se. - Pukla ga veljača? Poziv na parenje? - Niki je očekivala prijevremeni rasplet.

- Ne. Ma, Kreten! Pobjegao je na tri dana - nitko u kući više nije pravilno funkcionirao. Stari nije mogao ništa raditi, stara nije mogla čitati knjige, a ja sam prestala jesti. Djeca su sakupljala njegove dlake s poda i lijepila ih u dnevnike i spomenare. Kreten, kažem ti! - uzela je kratku stanku i potakla Niki na suradnju.

- Pa, kako ste ga našli, gdje je uopće bio? - trgnula se Niki.

- Čekali smo. Čekali. Starci su izgledali beznadno i obješeno. Sutradan su mi pokislo šaputali iza leđa kao da nešto kriju. Kao da su mi čuvali srce od višestrukog prijeloma. Treći dan, pred jutro, bilo im je najteže - dovodila je priču do napetog dijela dok je Niki ukočeno držala čašu naslonjenu na lijevoj strani lica. - Rekla sam staroj: „Daj, ostavi pritvorena vrata. On će se vratiti!“ Malo joj je nedostajalo da mi tad prizna istinu. Kreten!

- Ubrzaj! Što su ti to oni krili? - Niki je pogledala Divotu i napokon uhvatila vremena za ispijanje pive.

- Krili su mi smrt! Čuvali su me od istine o kretenskom kraju. Znali su iz prve ruke za njegovu smrt, štoviše, držali su ga mrtvog u rukama. Vidi, zvijezde padaju kao pokošene, baš za poželjeti kajganu! - lirikom je Divota dramatizirala priču.

- Našli su ga nasred ceste, pregažene glave. Krili su od mene sve, pravo profesionalno prikrivanje! Bacili su ga u najudaljeniji kontejner, onako ukočenog i zapakiranog u nekoliko neprozirnih vrećica. Unatoč svom trudu nisu uspjeli zataškati tragediju - strijeljala je Nikine oči i čupala iz njih zaprepaštenje. - Al to nije kraj - dramatski je zastala pa nastavila - Kreten se navečer vratio kući!

- Molim, sad me zajebavaš - naceri se ona, iako je priča bila ozbiljna.

- Vratio se sav krvav, stvaran i živ - Divotino lice se ozarilo u trenutku vizije njegovog povratka. - Usred noći zagrebao je na vrata, osobno sam ga pustila natrag u kuću. Stari je vikao: „Pičkatimaterina, kretenu jedan“, stara je pala na koljena tresući mačju hranu u zdjelicu dok su djeca u disneyjevskim pidžamama veselo skakutala oko svega i po krevetima. Kreten proždrljivo guta hranu, a ja ga umilno gledam i mislim kako je idealno vrijeme da i ja nešto pregrizem - pričala je Niki završni kadar dok i sama nije vjerovala u toliku usklađenost obiteljske složenosti. - Proustovi mačji kolačići, bogami, taj okus se teško zaboravlja!

- Čekaj! Pa, što je s onom mrtvom mačkom? Kako je Kreten odjednom osvanuo, uskrsnuo, što li? - pitala je Niki znajući da postavlja glupo pitanje koje mora postaviti u korist

slagalice.

- To je bio netko drugi, tigrast kao i Kreten, ali s pregaženom glavom. Stari je životinji opipao slabine i shvatio da nema jajca. Naš Kreten je bio kastriran pa je ovaj pomislio da je pronašao dokaz. Srećom, naš mačak je bio negdje drugdje dok je stari drpario mrtvu ženku - eto ti rješenja zagonetke. - Stari je na kraju izjavio: „Pa, upizdu, čiju sam ja to mrtvu mačketinu izgrlio, izljubio i zapakirao?!“

*

Popušile su dvije kutije cigareta. Večer je sve više odmicala prema trljanju laktova o birtijski stol u tišini. Naposljetku su odlučile napustiti pivnicu i izaći na zrak. Vjetar je pročistio nebo. Zasjale su zvijezde. U trenutku kad su pogledale u nebo sagorjela je još jedna.

- Zvijezdo, jesi li nešto zaželjela? - kao novinar ponašala se Niki.

- Jesam, ali ne smijem ti reći što. Neće mi se onda ostvariti - kimnula je prijateljici u nadi da će se želja jednom ostvariti. Hoće, jebomepas, naravno da hoće, pa ja sam zvijezda! Čak nije problem ako želju sada kažem na glas. Zvijezde stalno padaju!

- Nemoj mi je govoriti! Reći ćeš mi jednog dana kad ti se želja ispuni, a hoće, znam - potapšala je Divotu po ramenu pa se sagnula zavezati kišnicom namočenu vezicu. Zvijezda! I još jedna. Oluja zvijezda. Imam li toliko želja? Gdje da stanu sve te želje i sve te priče? Previše je priča. A možda je dovoljna samo jedna priča? - dumala je Divota.

- Niki, jesam li ti pričala o Kretenu koji je bježao od kuće misleći kako je vani bolje? - namignula je dragoj Niki čekajući je da zaveže cipelu.

MOJ SPAS ZA MENE

Naslonjena sam na zid sazidan od glomaznih kamenih blokova, na stari gradski bedem. Nekakva odurna bol munjevito se probila kroz kožu do kralješka i na trenutak mi paralizirala obje noge.

- Sve je to zbog hladnog kamena pod guzicom. Ne smiješ sjediti na hladnom - govorila je mama - prehladit ćeš se.

Zabacila sam ruke i simpatičnom akrobacijom dovela ravnotežu tijela u položaj pogodan za ustajanje.

Zadnjih sam dana znala satima tako sjediti i polirati malim rupcem svoje staklene pikule. Voljela sam sanjariti o pikulama kao da su najvrednije drangulije, dragulji s gusarskog broda koje *Gooniesi* nisu stigli utrpiti u džepove.

Adam, najdraži susjed je tih davnih dana smislio igru Skrivača. Nije to bila ona klasična, svima znana igra. Ovo je bila samo naša igra, radilo se tu prije, *o mom spasu za mene*, koji se čuvao u malenim zemljanim rupama. Naime, svakih nekoliko dana jednu smo dragu igračku stavljali u plastičnu vrećicu i zakopavali u blizini starog, sivog gradskog bedema.

- Samo netko od nas dvoje ovo smije iskopati - rekla sam Adamu. - Nitko drugi.

Skrivali smo svoje igračke od crnih, zakrabuljenih spodoba koje su noću hodale našom ulicom.

- Hoćeš li obećati da ćeš do smrti čuvati Skrivače i nikada ni jednog nećeš zaboraviti? - upitam dječaka.

- Naravno da ću ih čuvati! Imam fotografsko pamćenje, nikad ništa ne zaboravljam - on me ozbiljno pogleda i pljune u ruku da se rukujemo u znak dogovora. Tjedan dana kasnije Adam odlazi na liječenje.

- Što to носиš, Divoto? Nešto za svoju mamicu, ha? - pita me mama.

- Ne, nije to za tebe. To su Mjesečevi dragulji. Skrivam ih od noćnih spodoba - podigla sam ruku s vrećicom od jelenje kože kako bi mama čula kako čarobno zveckaju.

- Zato ja imam nešto za tebe - namigne mi i posegne desnom rukom u svoju zelenu torbicu.
- Gle, Adam ti je poslao fotografiju iz bolnice. Nosi maramu na glavi. Sad izgleda kao pravi pravcati gusar.

- Zašto? Ne želim da Adam bude gusar - objesim usne prema dolje. - Zašto Adam ima crne podočnjake? Izgleda kao da ima gusarski povež na oku.

- Malo je umoran, ne može dobro spavati u bolnici. Ne brini, Divoto, proći će mu brzo - nasmijala se i vrlo brzo uozbiljila.

Tu noć ukopala sam laktove u prozorsku dasku. Znala sam dobro da će i ove večeri spodobе proći ulicom noseći u rukama crne vreće za smeće. Tko zna što u njima nose? Možda, ukradeno blago koje skladište na vrhu bedema. Znaју oni da se zbog straha nitko, ni noću ni danju, ne penje gore.

Sutradan sam uzela *Zmajеvo oko*, svoju najveću smaragdnozelenu pikulu. Zakopala sam je u novog Skrivača. Bio je to prvi Skrivač koji Adam nije upoznao. Odlučila sam Adamu napisati pismo. Kad se vrati iz bolnice znat će ono što mu je promaknulo.

Petak, 11. 1. 1988.

Tmurno je, ali unatoč oblacima našla sam novog Skrivača s kojim te moram upoznati. Moja je mama danas bila nekako bezvoljna i tužna. Dugo je pričala na telefon. Spodobе su opet noćas hodale po ulici vukući za sobom crne vreće. Spodobе užasno smrde, bljak, sigurno se ne stignu okupati zbog tolike zaokupljenosti pljačkom. Morat ću bolje paziti na naše Skrivače.

Danas znam istinu koju je mala Divota jednom davno pokušavala otkriti. Sad znam da su Skrivači obične rupe u zemlji u koje smo stavlјali blago. Naše blago su igračke koje se u trgovinama prodaju za nikakve novce. I znam da nikada neću moći iskopati te igračke jer mi je mapu sa Skrivačima pojeo zaborav. Nestala su i sva pisma. Pa, u *pizdumaterinu* tko su one crne spodobе i što su nosile u vrećama? - s vatrom u očima izgarala bi za odgovorom mala Divota koja, doduše, ni u ludilu ne bi izgovorila u *pizdumaterinu*. Razum je ponovo pobijedio maštu!

Kurve na bedemu rade danju, pa se zato nitko ne penje gore. Noću je sasvim druga priča, noću stiže osoblje iz bolnice kako bi se riješilo amputiranih udova. Zakopavaju na vrhu bedema organe izvađene bolesnicima. Ruke, noge, prste, bubrege, oči... Eto, to nose svaku noć u plastičnim vrećama! Gore je, dakle, zakopana ruka djeda Josefa, noga s gangrenom susjeda Ratka i petardom odvaljen prst hiperaktivne djevojčice iz K. ulice broj 4. Sigurno je i dio Adama gore. Dugo sam razmišljala kako njegovo skalpelom odstranjeno tkivo, doneseno u crnoj vreći za smeće, leži u nekom tajnom Skrivaču.

Idealan način kako istinom kroz dvije rečenice možeš srušiti cijelo djetinjstvo!

Subota, 12. 1.1988.

Adame, ne brini, ništa se nije promijenilo. Skrivači i dalje čuvaju naše blago. Nadam se da se brzo vraćaš. Čekam te, ne želim raditi nove Skrivače bez tebe. Moja je mama i dalje loše volje, kao da zna nešto što ja ne znam. Možda su joj spodobе nešto grozno napravile.

Adam se vratio nakon dva mjeseca. Zakopali smo novo blago. Čuvali Skrivače, nove i stare. Pazili na spodobе. Njemu više nije trebala gusarska marama za glavu. Dala sam mu sva pisma iz kojih je shvatio da se nije mnogo toga promijenilo. Nakon pola godine glavu je opet omotao onom prokletom gusarskom krpom.

Moj spas za mene, čuvala sam Skrivače. Moja mama je tih dana bez prestanka plakala. Najdraži susjed je nekamo otišao i nikada se više nije vratio. Godinama sam mu pisala pisma u slučaju da se jednog dana vrati. Remember me when you write at night, šaputao je pucketavi zvučnik. Adam je čuvao svoje Skrivače do smrti, baš kako smo se dogovorili, a ja, mala Divota, iznevjerila sam najboljeg prijatelja.

MAKSIMALNO KONCENTRIRANJE

- Koliko vjeverica može skočiti u dalj? – gledam životinjicu na čempresu i na glas postavljam pitanje u sto posto krivom trenutku. Grozna pojava kod strijelaca kad nestašno reaguju jer nemaju muda *džentlmen*ski nasrnuti na životnu traumu.

Sedam crnih, opeglanih odijela iz povorke, okreće se prema meni i u improviziranoj odgojnoj koreografiji pritišće kažiprstom usnice. Trubač je pak na usnicu prislonio pozlaćenu kovinu, povorka lomi ćoš, a sanduk na kolima piči kroz prašinu k'o pobješnjeli Max.

Blago se tabletomanima – pomislim – oni u neizbježnoj situaciji mirno spuštaju glavu okićeni medaljom u kategoriji sjebanog mozga. Moj mozak je, nažalost, tad radoholičarski verglao, bistar k'o napumpana boca mineralne vode. Seru kad kažu da mozak ne boli dok ti po njemu kopaju na živo. Isto je i sa srcem.

- Znaš li, Divoto, što će se dogoditi? – začujem kao helijem istančan glasić.

- Tko si, ako saznam i gdje si, možda pogodim odgovor – zapitam i zažmirim kako bih jasnije vidjela obrise.

- Ja sam Max. Pogledaj svoj zatiljak i vidjet ćeš me! – uzvikne mališan i složi opaku zagonetku. Refleksno se uhvatim za kosu na zatiljku i potrčim u kupaonicu. Živčano otvaram trokrilni ormarić s ogledalom i ciljам pogoditi obrnutu sliku raščupanog dijela glave.

- Vidim te! Isuse, pa ti stvarno postojiš! – kažem pa se brzo plahnem hladnom vodom iz umivaonika. Obrišem ovratnikom majice vodu s lica i u ogledalu ugledam prestravljenju Divotu.

I tako su ga spustili, pokopali, naslagali cvijeće kao *3D puzzle* i otišli. Uf, kako dobro zarađuju na nepotrebnim ritualima! Jedan je radnik za vrijeme posljednjeg rastanka ugušio cigaretu u rahloj zemlji, podigao treger svog prljavog kombinezona pa spustio hidrauličnu dizalicu prikolice kojom je maločas rutinski istresao pola tone zemlje u raku. Kraj!

Savršeno usklađena povorka pretvorila se u poludjele mrave pred kišu. Razbježali su se gazeći preko tuđih imena, povlačeći jedan drugog u crnoj lavini pokreta. Odvelo me niz puteljak. Iz obližnjeg kontejnera zaudarali su truli buketi. Strpalo me na stražnje sjedalo automobila. Jurnjavom su oplakivali, potom prošli kroz crveno. Nisam stigla strahovati zbog

neznanja o zračnom kormilarenju kitnjastim repom. Aupizdu, a vjeverica!

- Daj, vidi je, zašto ne želiš pričati? - pokunjeno će Max.

- Nemoj me praviti blesavom, moram te ignorirati zbog drugih koji u tebe ne vjeruju - racionalno odgovorim, najracionalnije koliko se u tom trenutku moglo.

- Dobro, Divoto, samo mi reci da vjeruješ u mene i neću te više nikada gnjaviti. Nikada, Divoto - tužan glasić obeća povlačenje čim pokupi priznanje koje zaslužuje.

- Vjerujem, zaista, vjerujem u tebe, Max! Ti si mi gotovo poput brata. Moje meso, moja krv. Imaš iste oči kao ja, a one su ogledalo duše. Tvoje oči nisu na zatiljku i duša se u njima ne može tek tako lako ugledati zrcalom iz kupaonice. Zauvijek ćeš biti uz mene, ali ne smijem dopustiti da mi te idioti oduzmu zbog mog lošeg vladanja. Znaš, moramo se svi maksimalno koncentrirati - razlomim priču na hrpicu bljutavih, ali istinitih riječi i zašutim. Max je nestao.

Mjesecima sam nosila cvijeće i pomagala prati mramornu ploču kako bi susjedi mogli primijetiti urednost. Sunce je peklo, iako je još trajala zima. Zaokružim usne pa huknem toplu maglicu na sjajan skupocjen kamen. Nebrojeno puta ponavljam hukanje i zamišljam konobaricu koja u jednom danu spužvicom za pranje izvrši stotinu okretaja po istom stolu u nadi da će izbljedjeti krugove od boca. Polirat ću ga dok se cijelo nebo ne ogleda u njemu, pa će možda turobnost olakšati. Dobro sam dok me ne dostigne onaj stvarni razum. Gledam u čempres ne bih li opet ugledala onu smeđu životinjicu. Tišina i mir. Tamo gdje živi vladaju, ratovi ne prestaju. Jedino mrtvima mir jebeno dobro pristaje. Čekam autobus i smišljam nove, a već davno prožvakane citate. Krntija me vukla skoro pola sata.

- Hej, Max, jesi li tu negdje? Gadno me jebe samoća - pozovem ga na foru *Rescue 911*. Max se nije javio. Legnem na krevet pred TV, zapetljam pramen kose o kažiprst pa pustim da me preuzme medij. Glumci rade svoj posao i to toliko dobro da im vidim svaki *frame*. Njihovi pokreti na ekranu ostavljaju dugin spektar. Na sekundu stisnem kapke i pokažem zube.

- Grozno, pa ja imam tikove. Max, gdje si? Pomozi mi, ludim bez tebe - ali odgovora nema. Duga na televiziji pojavljuje se u intervalima. Svaki put kad zabljesne, krivim se u grimasi. Nije do kvara televizije, događalo se to i s novijim uređajima. - Ludim ili su to, možda... kanali, suzni?

To je bila moja zadnja posjeta. Nekako mi se učinilo da poliranje kamena nema baš previše

smisla. Kiša će ga nadograditi prljavštinom s neba pa će očvrsnuti i izdržati. Stonehenge, nemoš falit! Učinilo mi se kako je ovoj priči važan jedino taj sjebani kamen. Kamen koji je neki grabežljivac iščupao iz planine i prodao suzama. Divoto, izbjegavaj patetiku, al' pazi, bez trunke patetike ništa ne valja. Ona je tako potrebna, ona je mračna strana zbog koje će se bolje istaknuti svjetlo. Davno mi je to rekao jedan stranac kojem se imena ne sjećam jer nije bilo uklesano u planinu. *O, yeah, pathetic!* Zato iz principa nikada ne želim zaplakati, ne tresem se u mraku i od sada uvijek brinem za svoja pitanja. Dvadeset inča, inčeva, pola metra i osam milimetara u jednom uobičajenom skoku.

ANĐELI IZ POTKROVLJA

Već neko vrijeme ležim na zapešćima. Gledam u mrak koji sam stvorila prekrivenim rukama i otičem pod pritiskom vlastitog čela. Na rubu sam očaja, tako nekad piše u knjigama, ljubićima. Ne mogu vjerovati, ovo stvarno nije moj tjedan! Baksuznim načinima mrcvarim sobne naprave i plačem. Prvo je otkazao moj električni čitač filmova – i to u najjebačijem kadru – a potom sam zatekla mikrofona utopljen u vrču vode. Prekinuta mi je svaka komunikacija s ovom punkurac važnom svjetinom. Pritisak raste.

Kad osjetim pritisak u zraku znam se osvrnuti ili pokrenuti prostor oko svoje osi. Opet mi se pričinila slika onog poslijepodneva kada me otac nakon nedjeljnog ručka odveo u potkrovlje.

- Dođi, Divoto, moraš nešto vidit! Vedit ćeš što je tata napravija.

Ispod njegovih izgrizanih noktiju vidjela sam ostatke bijele zidne boje. *Follow me* – i ja planinarim uz visoke stepenice našeg drvenog potkrovlja.

- Dođi, jel moš sama uza skale?

Iako djeca imaju nevjerovatnu kondiciju, mene je napala zadihanost i umor starca. Sparina! Glineni crjepovi i žlijebovi na ljetnoj vrućini dosežali su visoku temperaturu i tim solarnim procesom pretvarali potkrovlje u zagušljivu, vrelu sferu, zapaljenu tik poviše moje sobe. S tri razigrane godine, nisam znala ništa o jednostavnoj krovnoj filozofiji, o tome da jednostavno imamo potkrovlje s lošom izolacijom.

- Gledaj! Vidi, anđele! Divoto, vidi koliko ih je!

Toplinski pritisak uzvišene atmosfere i nedorasli razum projicirali su viziju sna, snoviđenje Raja na koji su me pripremali večernjim slikovnicama. Glupim janječim pogledom, piljim u anđele čuvare! Upravo prestajem disati, a mame i tate tu pojavu pred djecom nazivaju Rajem umjesto krajem.

- Baš sam ih dobro sredija i opitura. Vidi – ponosan je moj tata. – Odi, sad se moramo spustiti dole, vruće je ovdje. Nema uopće zraka, pakal živi! – tata me uhvati za ruku pa krenemo niz škriputave drvene stepenice. Jednu po jednu, spuštala sam se iz kućnog rajskog pakla.

Moje je čelo još oslonjeno na zapešća. Povukla sam sjećanja iz djetinjstva i razmišljala o

posjedovanju sretnog početka. Pa koga je još tata odveo gore među anđele i ponovo ga vratio ovdje, za kompjutor? Hajde, Divoto, zašto razbacuješ toliko tuge zbog običnog mikrofona?! Nije obični! Kupi novi i ponovo ćeš komunicirati sa svijetom o vlastitom uspjehu.

Jezik se povukao prema grlu. Osjetila sam okus sličan mlijeku dojilje. Voljela sam taj okus, toliko žestoko da sam povlačila iz majčinih i iz sisa očeve sestre. Soba je zadimljena od cigareta, a meni iz želuca pristižu sekreti ljudskih mliječnih žlijezda. Stvarno mi je toliko prirastao srcu! Tko, ta sisa? Ma, taj mikrofona! Najradije bih iz njegove bradavice posisala svu tu vodu zbog koje je pregorio!

Anđeli čuvari, ta djeca mliječnih zubi! Da, baš! Četrdesetih godina, nakon Drugog svjetskog rata, jezuitima je oduzeta sjemeništarska građevina koja je pretvorena u osnovnu školu. Svećenici tad mahnito trpaju anđele u vreće i spremaju ih po susjednim potkrovljima kako bi te stvarce sačuvali od uništenja. Eto odakle anđeli! Moj tata ih je našao razbacane po potkrovlju i ponovo im gipsom prilijepio krila.

Tridesetak anđela nadvilo se upirući prstom u moj maleni lik. Bili su stvarni, blijedi k'o krpe, obasjani sunčevim vlaknima provučenim kroz krov. Lebdjeli su pritisnuti na crnu podlogu potkrovlja na mjestu gdje je majka znala povremeno prostrijeti mokro rublje. Govorili su mi bez prestanka:

- Prestani disati taj vražji vrući zrak, opameti se malena, vjeruj!

Danas, poput papagaja, podrugljivo, bez smisla i bez prestanka ponavljam: *moj grijeh, moj grijeh, moj...*

Ne vjerujem u grijeh, ni onda kad nađem mikrofona u vodi. Elektronska komunikacija oduzeta mi je zbog tuđeg elektrošoka. Ektoplazma struji mojom sobom, a ja još uvijek vjerujem kako previše pušim i pijem kavu s pokvarenim mlijekom. Tvrdoglava sam i ne dopuštam vjeri unutra, ni onda kad u mene prstom upre trideset anđela. Vjeruj, vjeruj, vjeruj, ne postoji prava smrt! Vidi me, ja sam ti u potkrovlju i u sobi! Vidi me, glupačice! Kakva, sad, ektoplazma i materijalizacija duha? Duhovi postoje samo tamo gdje se suše bijele plahte, a moja majka u potkrovlju vješa samo gaćice! Mikrofona je mokr i ne postoji transkomunikacija koja bi me preobratile u vjernika. Nema tog super-foto-objektiva kojim ću te potvrditi.

Odlazi, pusti me da odležim na rukama, moram razmišljati o novcu! On je stvaran, opipljivo

prljava energija kojom mogu vratiti izgubljeno. Kupit ću komunikaciju koja urla i kroz vodu!

*

U ladicu spremam garantni list i prstima zadovoljno stišćem mjehuriće pucketavog najlona. Novi mikrofoni stoje na stolu pokraj tipkovnice. Neće se ovaj tako lako nagutati vode. Ovako kvalitetna oprema podržava i *surfing* niz Viktorijine slapove. Sutra ću moći pričati do mile volje. Jedva čekam sutra!

- Vjeruj, vjeruj, vjeruj! Ne poklanjaj se glupostima, vjeruj u nas!

Ležim na krevetu. Suhi kašalj preokreće mi pluća kao more nasukanu mrtvu sipu. Nema šanse! - pomislim, nisam poput susjeda da u takve stvari vjerujem!

Susjed Kristijan je bio ljubomoran na naše skulpture iz potkrovlja. Bio je veliki vjernik! Kad se selio, sve anđele nam je pokrao. Ostalo je samo jedno krilo i limena kantica za milodare.

- Kristijan je iskupio svoje grijehe, pusti ga na miru. Vjeruj, pa ćeš i ti biti spašena! - slušam glas i zvjeram u tamu.

Malo zeleno svjetlo na kompjutorskom zvučniku vodi bitku s mrakom. Uzastopni bljeskovi navode pogled na obrise sobnog namještaja. Vjetar podiže zavjese, a one se divlje opiru i šamaraju mi nožne prste. Čujem lepet krila. Zar u gradu postoje noćne ptice? Zar jato ptica noću leti naokolo? Gušim se, kašljem, sve zbog cigareta i visokog tlaka. Lepet krila ne prestaje.

- Vjeruj, vjeruj, vjeruj, ne postoji smrt! - gromoglasno odjekuje o zidove. Odjednom jato navalilo kroz prozor. Naglim uletom potrgaju zavjesu. Krilati bombarderi nemilice napadaju. Rešetaju sobu nevidljivom strojnicom. Pernati mitraljezi! Tapatapapatapa! Nisu ptice, to su anđeli! Anđeli iz potkrovlja! Vojska bijele dječurlije prelijeće preko kreveta. Žele se dokazati, pjevaju, oponašaju crkveni zbor. Izvode grimase, vrište i škrguću mliječnim zubima. Živi su, potpuno živi! Nimalo od gipsa! Čujem ih.

*

Prestala sam kašljati. Jutro je ubilo sparinu, ali ne i sliku letećih utvara. Nisu više u sobi, ni u

potkrovlju. Nekud su odletjeli, doletjeli i zasjeli. Možda na zidnu ogradu Kristijanove nove dvokatnice? Kakva smijurija, pa oni su samo rana sjećanja zabodena u snove i podsvijest. *One, two, three, memories on heaven*, pucneš prstima i probudiš se.

Živjela stvarnost! Odmah sjedam za kompjutor, fanatično otvaram elektronsku poštu, dirkam, pipkam, tipkam... Palim glazbeni *software* i umjesto alkoholom doradenog Waitsovog glasa, uši mi propara zbor *Bečkih dječaka*. *Bečki dječaci*? Prestravljeno pogledom pratim kabel do novog mikrofona. Izvijam se, škiljim prema utičnici, psujem. Cijelu noć je ostao upaljen.

PRSTOHVAT SOLI

Veliki svijet podijeljen je bakrenim žlijebom preko kojeg, čini se, ne mogu prijeći automobilske gume. Kao da je to neka granica između gornje i donje polutke. Ružičasti automobil urla kao bodežima isprovociran borbeni bik i lomi komadić tog ugradnog bakra. Odjednom iz bakrene pukotine započinje nadimanje brežuljka, bijelog poput neugaženog snijega. Brežuljak je kupola slična igluu, al' je nježna poput opne janjećih crijeva.

Izrasla flora zaokružila je zaobilazne puteve podsjećajući na bodljikavu žicu ovčjeg tora. Za pamučnu vestu hvataju se trnjem obdarene grane i povlače tijelo čudnom silom. Snjeguljica je isto tako patila, kad ju je lovac ostavio u šumi, samo što ona nije kušala taj smradni snježni sladoled. Vidiš, nije sve u imenu!

U unutrašnjosti grma nalazi se put od mramornog stepeništa. Stepenice vode u nebo, visoke su kao one pokretne koje vode u *shopping*. Opet sve bliješti. Trijem! Drveni trijem i miris meda. Hej, jel' me čuješ? Kažem, trijem na vrhu stepeništa! Lebdi poput Gulliverove Lapute. Osmogodišnja curica gleda velikim buljavim očima dok joj povjetarac raznosi resice na tirkiznoj haljinici. Nema lijevu ruku do zapešća. Kaže da ju je izgubila u požaru zbog neispravnog štednjaka. Laže! Ispod trijema nalazi se crna smjesa. Crna i gusta, nalik na naftu. Netko nadgleda i kriomice ostavlja medenjake na stolu. Netko te hrani i nadgleda, malena, vuče konce, a ti ne možeš saznati tko! Useri se, tako ti i treba!

*

- Divoto, što to crtaš najranije ujutro? - zapita Čili P. šokirana mojom budnošću.
- Ma, ništa. Skiciram nešto - sjedim na krevetu naslonjena o jastuke i na zgrčenim koljenima držim rokovnik u koji neuredno zapisujem i ucrtavam podsjetnike.
- Jel u taj rokovnik zapisuješ snove? - nagne se Čili P. kako bi zavirila među kožne korice.
- Nisam! - sebično zarežim izjedajući živce iznutra kako ih ne bih ispucala po malo.
- Ok, nadržkana, idem ja u školu - mala crvenokosa shvati da joj se sestra danas nije probudila k'o od šale i jurne van iz sobe, pa još jednom, van iz stana.

- Znala sam. Uvijek ja moram zaključavati vrata! Ova kuća je ko jebeni kolodvor! Samo ulaze i izlaze – odbacim rokovnik na krevet, skočim bosa na parket pa u trećem zamahu doskočim do vrata i okrenem bravu.

Ova kuća je prijelazna zona. Granica. Trulo odmorište na kojemu se ništa ne događa. Kada bi se nešto i dogodilo nitko nikada ne bi za to saznao jer ovo mjesto ne postoji za one koji se nalaze izvan njega. Ako bi uništili ključanicu i oteli me, nitko ne bi primijetio. Ma, oni čak ne moraju ni ključanice razbijati, dosta je samo da odrede kraj predstavi.

- Heja, zeleni, jeste li gore? – pogledam u strop sobe kao da rendgenskim očima mogu skenirati nebo.

Hoću zeleni čaj! Gledam po policama gdje je, tražim ga. Propinjem se na prstima kao na lutkarskoj premijeri jer želim vidjeti drži li tko konce Nasmijanog Zeca. Nalazim posudu za kuhanje čaja i ulijevam u nju vodu.

- Uh, sad treba čekati dok zakuha. Sto godina treba ovoj staroj napravi – pomislim okrećući dugme na štednjaku. Tko drži konce? Naslonim se na sudoper i buljim u lončić s vodom vrteći oko prsta lijeve ruke konac na kojem visi vrećica s čajem.

Imbecilni pljesak oduševljenih promatrača. Velika gužva na izlazu. Taj divni svijet postaje tužna opustošena drvena pozornica. Samo to! Mekane životinje su nestale odvučene u neke više sfere koje iz ovog kuta ne mogu dokučiti. Osam mi je godina i ja još istinski vjerujem u život nakon predstave. Sestra moje majke odvodi me kroz male mračne labirinte za koje, čini se, obični smrtnici nemaju propusnicu. *Backstage!* One iste životinje koje su trenutak prije pjevale u višeglasju beživotno leže u prašnjavim najlonima. Zec je obična jebena spužva! Veliki *cugovi* drže kulise i prijete mi poput velike oslikane oštrice neumoljive giljotine. Teta je izvukla iz najlona omiljenog dugouška i glumi njegov glas. Nakratko se nasmijao. Potom mu je glava opet pala na opuštene niti. *Nothing!* Bilo bi mi draže da je meni tog trenutka ona već spomenuta giljotina skinula glavu.

Ubacim vrećicu čaja u proključalu vodu. Umjesto šećera odsutno uhvatim prstohvat soli pa istresem u lončić. Možda će biti problem kada doznam kako je taj okus bljutav. Trenutno me ne muči taj promašaj. Ja sad čekam kada će me opet povući gore, iza pozornice, tamo gdje je čisti mrak s mirisom medenjaka. Želim opet čuti pucketanje dasaka starog trijema, tamo gdje berem slatki med za moj slani čaj. Eh, pa da, čekam svog zelenog.

BLOG

ZIMZELENI

Susjed je morao napustiti svoju rodnu kuću.

- A, štaš, tako nam je šef naredija - rekli su mu. - Sad je treći misec i ti moraš do četvrtog van. Stari, kuća se ruši. Bude li sve po planu, nova kuća će narasti do četvrtog mjeseca sljedeće godine.

Sve će poravnati i od Zemlje učiniti ravnu ploču. Novac moćnika ponekad mijenja reljef. S prozora svoje sobe promatrala sam i fotografirala sve faze nestajanja. Mjesec dana kasnije kuća je srušena. Teško je gledati kako neka nepoznata faca rastavlja komadiće tvog djetinjstva i kamionima ih odvozi na deponij smeća. Nov, ravan teritorij osmišljen je kao baza za mramornu utvrdu. Kako bi ironija bila još veća, u toj su utvrdi planirali izgraditi veliki bazen.

- Taj bazen će mi samo vodom napuniti oči! - pomislim, iako sam imala i utješnu opciju u kojoj više nikada neću pogledati kroz prozor svoje sobe.

Trenutak koji me ponovo privukao prozoru bio je pogled na tuđi prozor. Od svog rođenja nisam ni znala da taj prozor postoji. Rušenje susjedove kuće otvorilo mi je nove horizonte zakačene na fasadi, do sada, nevidljive kuće. Uzela sam djedov dalekozor i započela svoj novi, voajerski život.

Teta Jetrica je glavna u kući. Način njena držanja i glasno izražavanje nelagode doveli su me do tog zaključka. Svakog, ali baš svakog dana, izlazila je na balkon i gumenom metlom polirala pločice na podu. Vjerujem da je imala nekakav opsesivni poremećaj ili fobiju od prljavog. Inače, bila je sasvim obična domaćica koja se povremeno svađala sa svojim proćelavim bračnim drugom.

- Ma daj, ženo, ideš mi na jetra! - viknuo je lažni alfa mužjak, gromoglasno i duboko. Plavičasto svjetlo televizijskog ekrana odbijalo se o njegovo tusto lice.

- Eh, kamo sreće da imaš tu svoju jetru! Sad ne bi reżao po kući već bi vani pio ko svi normalni muževi! - pokazivala je gumenom metlom pravac prema izlaznim vratima.

- Daj, ženo, ostavi me na miru! - nagne se i dograbi daljinac.

- Skini mi se s vrata, stvarno mi ideš na kurac! - iznerviran do bola maše rukama i na košulji otkriva mokre mrlje znojnih pazuha.

- Onda ne pizdi i gledaj televiziju. Zašto je uopće plaćamo? Idem oprati balkon - uzela je s prozorske vješalice kantu za pranje i krenula prema najdražem joj dijelu kuće.

Baš mi je prirasla srcu ta teta Jetrica!

Nekoliko visokih stabala koje je desetljećima uzgajao susjedov pokojni otac još netaknuto živi u iščekivanju najgoreg. Nadala sam se da će novi vlasnik biti toliko priseban da ih ne srauni zajedno s kućom. Kuća je pala, ali još ima nade za drveće. Sunčano jutro izmamilo je zvuk motorne pile, tad sam prvi put čula vrisak iz petnih žila. Pojurim na prozor i ugledam stablo na kuki dizalice.

Možda neće sva stabla ispilati, pomislim. Gle, ugasili su motorku.

Srušeno stablo ostavilo je prazninu poput izbijenog zuba. Otvorio se novi nivo igre. Teta Jetrica i njen suprug imaju još jedan prozor koji se do maloprije skrivao u krošnji. Uzela sam dalekozor u ruke i pomicanjem malog crnog kolutića odmaglila pogled. Uz prozor je sjedio mladić koji je dlanovima pritiskao ušne školjke. Plače! Možda je on beskrajno glasno vrisnuo dok su se slamale grane onog ubijenog gorostasa?

Već nekoliko dana stabla stoje nedirnuta. Vraćala mi se polako vjera u kisik. Izgleda da je teta Jetrica rano ujutro stigla oprati svoj balkon. Susjedi baš nisu aktivni u zadnje vrijeme. Dečka nisam uopće viđala. Ludila sam od radoznalosti kad će se pojaviti. Čekala sam ga, čekala poput predatora.

Pojavio se i na prozor stavio lončanicu s biljkom bez cvijeta. Povremeno bi je dodirivao prstima, kao da želi osjetiti svaku poru živućeg lista.

On je slijep! - razrogačim oči. - Da, uistinu, slijep je! - dalekozorom otkrivam detalje u gestama njegovih ruku.

- Ne vidi, ali čuje! - izoštravam leću dalekozora. - Čuo je kad su posjekli vrišteće stablo!

S vremenom pomalo dosadi voajerizam tuđe kolotečine, no moju želju za promatranjem održavao je slijepi mladić. Gledala sam kako svaki dan mazi svoje zelene ljubimice. Jednom sam, čak, zamišljala kakav bi bio osjećaj dok slijepi djevac prstima prelazi preko mojih prepona i traži cilj jagodicom svog kažiprsta. Sanjarenja o nevinom i slijepom divljački su

drimala moj libido. Redovito sam masturbirala oslonjena na okvir prozora svoje sobe. Moja iskrivljena mašta oslikavala je viziju tijela prekrivenog Brailleovim pismom. Dok me iščitavao, palo je drugo stablo!

*

Vidik je sve više otkrivao sivu zgradurinu prošaranu cementnim korijenjem. Zabava je splasnula, a dalekozor postao previše težak. Teta Jetrica s gumenom metlom, postala je jebeno poremećena baba. Njen muž, imala je pravo, staro beskorisno gundalo. Mladić više nije tako često plazio po biljci. Štoviše, biljka se počela sušiti jer je slijepi ljenjivac nije zalijevao. Stabla su padala jedno za drugim, a moja vjera u ljude galopirajuće se udaljavala. Voajerski prozor nisam više otvarala. Masturbirala sam na običniju maštu. Život je tako *booooring!* – ležim na krevetu i gledam nabrijane filmske plakate na zidovima sobe. – Jebeni smo beton!

Spavala sam do kasno poslijepodne. Izmorena kofeinskom nesanicom, kroz bunilo slušam pad posljednjeg stabla.

- Gotovo je, eto, gotovo nakon točno godinu dana! - u meni poskakuje nekakvo luđačko veselje. - Nema više patnje, nema dvojbi! Posve mirna. Gotovo, la, la, la, laaaa - pjevam - gotovo!

- Gotovo je, majko Božja! - čulo se iz susjedne zgrade. Zgrabila sam dalekozor i pogledala u savršeno preglednu zgradurinu. U sobi slijepca teta Jetrica vrišti kao da joj čupaju jetru. Suprug čačka uši i staloženo gleda u izvađeno voštano blago.

- A dečko? - pitam se, što radi slijepi mladić - dečko se klati! Jebote, obješenjak je obješen!
Mrtav visi! - zgrčim se zajedno s malim prstom noge.

Ušima selektiram buku i izdvajam zvuk grgljanja. Mladić kašlje. Spas u zadnji čas. Skidaju mu omču, a on ih odguruje i pruža šake prozoru. Dodiruje zrak, prazninu, pa onako crvenih, suznih očiju više iz sveg glasa: Aprilililililililililililililililililili!!!!

KAO ZOOLOŠKI VRT

Neobavezan79 says: Bok!

Catwoman says: Ciao!

Neobavezan79 says: Godine i odakle si?

Catwoman says: 26, Zg. Ti?

Neobavezan79 says: Godište piše u mom imenu pa računaj. Inače, ja sam također iz Zg.

Catwoman says: Nice.

Neobavezan79 says: Možeš li se opisati? Izgled i ostalo.

Catwoman says: Like Catwoman, grebem... jako!

Neobavezan79 says: Uuu, to mi se sviđa, a kakve su ti obline?

Catwoman says: Predozirane u pozitivnom smislu.

Neobavezan79 says: Ti si neka mistična ženska, ha?

Catwoman says: Bejbe, takav mi je horoskop.

Neobavezan79 says: Sigurno se voliš maziti i presti kao maca.

Catwoman says: Rekoh već, grebem!!!!11

Neobavezan79 says: Mmm, opasno. Jel' te mogu upoznati uživo?

Catwoman says: Naravno, ako se potruđiš.

Neobavezan79 says: Kako to misliš, potrudim?

Catwoman says: Daj mi mail adresu pa ti pošaljem svoju fotku.

Catwoman says: Kad ti meni pošalješ fotku šaljem ti svoju kućnu adresu.

Dogovoreno?

Neobavezan79 says: Nema beda. neobavezan79@yahoo.com.

Catwoman says: Samo trenutak.

Catwoman says: Fotka poslana.

Neobavezan79 says: Otvaraaaam mail!

Catwoman says: Otvooori!

Neobavezan79 says: Mrrrnjau, prava žena mačka!

Neobavezan79 says: Sad ja tebi šaljem predivnog sebe.

Neobavezan79 says: Poslano.

Catwoman says: Stiglo.

Catwoman says: Niče! Zelenooki frajer, fino.

Catwoman says: O.K. Šaljem ti adresu i vrijeme za neobavezan dejt.

Catwoman says: Dogovoreno?
Neobavezan79 says: Dogovoreno.
Catwoman says: Donesi neko finije vino, ja ću srediti dima!
Neobavezan79 says: Nema problema ☺
Neobavezan79 says: Bok! Vidimo se kasnije.
Neobavezan79 says: Jedva čekam.
Catwoman says: Yeah! Bye!

Dogovor je dogovor, a tad Cathy nikog ne voli zajebati. U svoj dom je pozvala potpunog neznanca preko internet *chata*. Pritisnuli su *enter* odobrenja i to ih je podiglo na onu razinu koju je ljudska rasa pretvorila u časno pravilo i tako sebi namazala oči. Dogovor je dogovor!

Cathy pogleda na sat. Imala je još točno šest sati i dvadeset minuta za pospremanje nereda. Krajnje je vrijeme da uklonim ove prljave gaćice s poda, pomisli.

Spavanje bez gaćica otkrilo joj je novu prečicu prema lepršavoj slobodi. Tanak trak hladnoće zalijepio bi joj se za bedra.

Sklapanje dogovora preko mreže činilo joj se kao pravi potez. Jedini potez koji planira zauvijek potezati. No, ipak, dogovori su joj u grudi trpali nelagodu, kao da upravo potpisuje uvjetnu kaznu.

- Jebemese, trošit ću se samo po dogovoru! - divlje vrisne pa se naglo preobrazi u finu poslušnu domaćicu i pokupi donje rublje s parketa. Životni prostor sad je izgledao mnogo urednije ili joj se tako činilo zbog utisnute percepcije urednog. Uzela je s police glineni toranj i na vrh zaobljene posudice nakapala mirisno ulje. Kresnula je upaljač i zapalila vatru u dnu tog čudnog izuma. Soba ja zamirisala na puding sa šlagom.

- Red je lažan, ukočen i umjetan. Danas ću ga nekako izgurati, a do kaosa, više sreće drugi put - zaključ i dolije vodu na mirisni stalak. Košarica za nakit skrivala je jutenu vrećicu s marihuanom. Poželjela se nagraditi. Zapali joint i u miru zasjedne na udobnu fotelju. Na televiziji repriza crtića *Divljina*. Što je uopće prava divljina?

Evo ga, stigao je partner, ona osluškuje i pruža vrat. Kroz mozaik ispjeskarenog stakla u vratima vidi izlomljen obris njegova tijela. Zazvonit će zvonice i to će nju učiniti nervoznom.

Nije bila iznenađena i odjednom je nestalo sve uzbuđenje koje ju je razigralo prije šest sati i

nešto minuta. Igrala je ulogu plaćenog ubojice, profesionalca koji će obaviti još jedan važan *deal*. On je bio blijed, prestrašen i kao iz rukava je iščupao tu prokletu bocu vina. Lažno su se nasmijali, poput njene uredne sobe.

- Sjedi! Idem po čaše i novi paketić rizli – potrčala je prema kuhinji i mehanički dohvatila kristalne čaše. Zapakiranu kutiju rizli pronašla je na hladnjaku.

- Prvi fak, jebote – namigne zatvorenom hladnjaku pa nastavi šaptom – zamisli, nakon četiri mjeseca suše.

Brzo pojuri natrag u sobu. Dogovor je sjedio bez riječi.

- Ovo je samo prijateljski dogovor, zar ne? – nasmije se ona i približi svoje lisičje lice njegovom. Kristal s vinom lažno je odzvonio i nazdravio dobroj ševi. Mržnja prema muškarcima u tom se trenutku uzdigla kao uteg koji udara o zvonce na vrhu cirkuskog snagomjera.

- Bang! Osvojili ste plišanog majmuna za djevojku – glavom joj prolaze smiješne slike životinja. – Heh, zar još jedan majmun? Još jedna dlakava živina. Pička ko pička, ko zoološki vrt!

Gramzljivo je svoje prste uvukla ispod njegovog kožnog remena i povukla ga bliže svom tijelu. Glumio je iskustvo.

- Iskustvo? Pizdarije iz testova za samopomoć – zurila mu je u oznojeno čelo. – Iskusi jebeš ako imaš više odgovora pod slovom C!

Mučio se. Naposljetku mu je dopustila da je pojebe. Trudio se i vodio ljubav više nego što je dogovor dozvoljavao.

- Dogovor je dogovor! – zatvorila je oči i prepustila se nizvodno.

Velika mutna voda isparavala je smrad odumrlih algi i bakterija. Sunce je podesilo grijače na ugodne stupnjeve. Bilo je božanstveno i zbog vlage među nogama poželjela je imati pamučne gaćice. Ležala je u oronulom kanuu. Njezino je tijelo obgrlilo stijenke tog malog domorodačkog plovila. Ovakav halucinogeni prizor mogla je opravdati njezina lažna sigurnost koja bi se odvažila pojaviti onda kad bi joj netko neobavezno zatrebao. Prava sigurnost bi je napuštala čim bi spoznala da će joj netko trebati zauvijek. Po stoti put samu je sebe ignorirala i nastavila spokojno plutati. S vremenom je postalo preusko u kanuu pa je

na trenutak dijagonalno ispružila noge u zrak, ali ubrzo je rijeka prizvala njezine noge u svoj tok. Stopala su naivno pojurila za kanuom niz skromne brzace gradeći trag u obliku minijturnih valova. Dodir s mlakom vodom bio je orgazmički ugodan. Oduvijek je sanjala zelenu mutnu vodu. Nije se obazirala na upozorenja, iako je znala da je podsvijest opaka zapisničarka.

- Kakav užitak - toplina vode i sunca prolazi joj nožnim prstima. - Uhhh, ne mogu svršiti, ne mogu. Aligator mi je odgrizao desnu nogu!

Mlaka rijeka pretače se i struji zajedno s njezinom plazmom. Zubata pretpovijesna neman žvače njezinu nogu, žile, prste, pucaju kosti...

- Ne mogu, ne mogu to podnijeti! Boli - viknu ona u bunilu.

- Ha, ha, ha, haaa - aligator joj se smije u lice. - Ha, ha, ha, haaa - smije se i rijeka.

Tako se i ona smijala dogovoru.

- Molim te, ne mogu više! Skini se s mene, neeee - završtila je iz sveg glasa, toliko glasno da joj je žila iskočila na čelu. Slika kanua udaljavala se kao na odjavi avanturističkog dječjeg filma. Ležala je na krevetu gola s nogom u grču. Zurila u strop. Mutnozelene zidove.

- Nitko me više neće tako preveslati, odgristi, oduzeti... - pružila je ruku da dohvati gaćice s poda. - Dogovor je dogovor!

COCK:TAIL

Svakog jutra probudim se poslije dvanaest i boli me glava. Palim kompjutor i proklinjem svoju debelu guzicu što dopušta da mi ta naprava toliko od života ukrade. Grizem nokte jer nikada ne živim jutro i onda klikam, klikam, klikam.

Ovo mi je već četvrti *Logitech* ove godine koji mora u smeće zbog uništenog *scrolla*. Zašto? Hoćete li da vam otkrijem tajnu mog kasnog buđenja i razlog uništenih optičkih miševa? Hoćete li da vam ispričam ono što želite čuti? Ono na što ćete, vjerujem, baciti slinu? E, pa evo!

Svaki dan me okrene toliko binarnih da se od prekomjernih orgazama lijepim po mreži. Ta me anonimna igra izluđuje pa od uzbuđenja trljam trokutastu strelicu gore-dolje. Tako se rješavam miša dok s drugom moćim prste na pamučnoj tkanini. Moja druga ja s druge je strane kompjutora. Ovaj put ću vam je predstaviti kao moju najbolju prijateljicu. Moja prijateljica voli *joystick*, voli ga toliko da bi ga najradije strpala dolje. Znam nju, ne bi ga stala uguravati sve dok ne osjeti da joj gumb na vrhu tog *joysticka* ne dodiruje resicu u grlu!

- Metni mi falusa!

Moja prijateljica šalje impulse o tome kako svim srcem želi tu veselu palicu. Kad dočekam takvu elektronsku poruku, ja tu istu palicu primim vršcima prstiju i reflektiram je natrag slovima s tastature. Tako vječno dodajemo jedna drugoj tu istu, jebeno veselu paličetu, izmišljenu za vježbanje bicepsa i žargona.

To je to, pomislila sam, znači, to je ta vječnost o kojoj se vječno govori. Tad se dogodi:

- Driiiiiin!

Odavno sam već nabacila *log in* na stranici za traženje binarnih, potencijalnih naboja. Al' taj - Driiiiiin! - bio je potpuno drugačiji od običnih nula i jedinica. Mogao bi se nazvati šifrirani kod. Uloga *hackera* nenadano me potakla na zagrijavanje. Prvu šifriranu poruku razbila sam odmah.

- Pixel says: Cura 26 i dečko 28 traže djevojku za seks u troje - ispisalo se na monitoru.

- Zlatousta_St says: Kad i gdje? - moj *nick* osvane ispod njegove poruke. Dugo sam čekala

odgovor i zamalo sam ugasila prozorčić kad je stigao odgovor.

- Pixel says: Može kraj stare ribarnice? Sutra? Jedanaest navečer?

- Zlatousta_St says: Ne! Odmah večeras!

- Pixel says: Wow, što smo nabrijani.

- Zlatousta_St says: Onda?

- Pixel says: Večeras! Deset?

- Zlatousta_St says: O. K.

Mješavina elektronskog odsjaja u očima, hladnoće u rukama i straha od nepoznatog učinila je od mene razbijeno zrcalo. Zrcalo s kojim sam dodavala onu veselu palicu s prijateljicom nije više vraćalo informacije kao stolnoteniski reket. Ona me tražila, a ja sam se nudila nepoznatima u smradu ribarnice.

- Super trojka!

Odvode me u ulicu koja se u trenucima panike učini novom.

Dobro znam ovaj grad, mislim raširenih očiju, moš si mislit!

Binarni i Binarna odvažno hodaju, kao da oni imaju muda za to što čine.

Zar nisam ja zvijezda ove priče, opet si punim glavu pitanjima.

Ušli smo u maleni prizemni stan s jednim nagaženim kaučom u mraku i smradom hašiša na zavjesama. Binarni ga je izvukao iz bokserica.

- Oh, kako bi tu, pravu palicu, sada reflektirala najboljoj prijateljici - zamislim njezin izraz lica.

Binarna prvo hoće zapaliti joint. Pažljivo je smotala mali papirnati svežnjić i zapalila ga mojim upaljačem. Povukli smo tri dima i ona mi već otkopčava hlače. U tom trenutku zaželjela sam nositi kariranu mini suknju krojenu po japanskim principima.

- Kupite mini suknjice za lakše nasjedanje na lice! La, la, la! - dobro me droga puca.

Binarni je svoju krutu jedinicu već nagurao u binarnu ništicu. Zubima sam stiskala joint.

Pohotno sam *zoomirala* situaciju i mučenički izvijala ruke u akciji otkopčavanja vlastitog grudnjaka. Binarna mi je za to vrijeme prstima heklala unutar bedara.

- Kad ćeš mi dati da te puknem u guzu? - upita Binarni Binarnu.

- Ha, ha, ha! - nasmije se Binarna i uzme od mene zadnji dim pa ga neko vrijeme zadrži u plućima.

Ofalatibože, nešto novo u mom životu, prozuji mi levitirajućim mozgom, pa, zar, analac?

- Ovo na kraju je najbolje - zaključi Binarna.

Prijateljica me čekala s druge strane elektronskog ogledala. Nije joj bilo drago moje odstupanje od pravila, pa je brzo upalila prijenosni *cam* i krenula u osvetu. Ljutito je iz sobe otrčala u kuhinju. Otvorila je hladnjak i iz njega izvukla sve duguljasto povrće. Dvije tikvice, dva smežurana krastavca i gemo mrkvu. Na stolu u zdjeli stajale su banane. Sve je uzela. Utrčala je u gostinjsku sobu, podigla deke, pokrivače, jogi madrac, a potom i krevetni pod. Ispod kreveta nalazilo se pravo malo carstvo kutija. U njima su godinama ležali nikada iskorišteni kućanski aparati, pokloni s vjenčanja. Uzela je plavu kutiju i vratila se u kuhinju.

Mikser, blender, bio je njena krajnja odluka. Izvadila ga je iz kutije, znalački sastavila, gurnula utičnicu u struju pa pritisnula ON! Zazujale su tri nove oštrice. Bile su krvnički željne nešto razmekšati. Histerično je ubacila voće i povrće. Gledala je kako se sve te boje stapaju u jednu odvratnu, ali zdravu kašastu masu. Prepustila je blenderu igru noževima i potrčala u svoju sobu. Zgrabila je igračku s kojom smo se dodavali refleksima zrcala i krenula natrag kuhinjskoj mikseti.

- Sad ćeš ti vidjeti svoje pičkatimaterina - mrmljala je rečenicu kao brojalicu spjevanu osuđeniku na smrt.

Noževi se nisu isprva zavrtjeli. Zapeli su i prigušeno zujali. Gumeni kurac stajao je uspravno i vrtio se neozlijeđen u kašastom valceru.

- Reži ga, bejbe, reži! - kao da su te riječi imale ritualnu moć. Guma se počela stanjivati, a kurac je tonuo sve dublje u mirisu banana. Bilo je odvratno dobro.

Zaiskrilo je kada je žučljivo iščupala kabel iz struje. Blender je naglo zanijemio. Pogledala je svoju lijevu ruku rastvarajući je u *slowmotionu*. Kažiprst i palac pretvorila je u štipaljku za nos. Okrenula je navoj blenderove posude i nagnula gumeno-povrtni koktel ravno u grlo.

Kurac je sada prolazio njezinim cijelim tijelom.

- Ukurac! Uspjela sam! - poskoči od uzbuđenja. - Uspjela sam osposobiti kontroler za upravljanje veselom palicom!

Joystick se naglo srozao na listi najtraženijih blagdanskih darova.

- Neće me više jebati u mozak - prvi put osjeti pohlepu perverzne želje. Instinkt koji pobjeđuje glumljenja djevice.

Stigla sam kući i u žurbi kliknula *log out*. Nakratko mi se učinilo da su mi zauvijek iščupali moral. Više nikada ne želim pričati s neznancima.

- Moram postati dobra - odlučim.

Pomisao na susprezanje još me više užasavala. Napisala sam mail mom odrazu o tome kako se što prije sve mora okončati. Htjela sam da me utješi nekom duhovitom frazom, da me nasmije, ali u *inboxu* me zateče čudna poruka s privitkom.

- Pobijedila sam palicu! Vidi je! Ovo ti je moja i samo moja!

Da, bila je to digitalna fotografija njene i samo njezine. Skoro pa rekoh binarne jedinice.

KAKO JE GOSPODIN VARDO POSTAO DOBAR PISAC

Podižem slušalicu telefona i čujem njegov glas. Gospodin Vardo često zove i primijeti kad god nabavim novi telefon.

- Bio sam u šopingu - šapće kroz žicu.

Nisam ga mogla zamisliti među policama s artiklima. Ne, nije bio čovjek tog kalibra. On je više tip zanesenjaka kojemu ovozemaljski svijet ne znači pišljivog mačjeg ispljuvka. Njegov svijet nalazi se u raznoraznim debljinama žica i priključaka. Sjedi zalemljen za tipke tastature i gubi svoj identitet klikovima miša. Ime mu je postao *nick*, a oči nedokučive zaporke. Onda mi odjednom sine da je mogao šopingirati jedino preko interneta.

- Što ste to kupovali? - pitam gospodina.

- Opremu za prisluškivanje - odgovori bezbrižno kao da je kupio dvadeset dekagrama mortadele.

Gospodin Vardo ima gospođu Vardo. Ona je sve obrnuto. Sve što može ovjekovječiti u virtualnu memoriju ona prosipa po ovozemaljskom svijetu. Svakim danom kroči izvan doma i ispija na desetke šalice kave. Od toliko kofeina njena potreba za pričanjem postaje sve veća i veća. Jedna priča, jedna kava, još dvije kave pa još nekoliko priča. Kad se smrači dođe kući, sjedne na kauč pored gospodina Varda te mu uz čaj s mlijekom prepričava razne dogodovštine. On odsutno kima glavom gore-dolje, diže obrve i prebire po brojevima daljinskog upravljača. Ponekad gospođa zaspe na njegovom ramenu dok on strpljivo čeka prekid programa da može gledati televizijski snijeg i prebrojavati bijele nabore.

- Kakva oprema za prisluškivanje? Što će vam to? - stisnem jače slušalicu telefona i u maleni telefonski adresar iscrtam oblik velikog upitnika. Nervozno počnem znak ispunjavati bojom indiga kemijske olovke.

- Trebam to - odgovori užurbano pa preskoči na iduću temu. - Znaš, instalirao sam novi sustav internet komunikacije. Predivan je, uopće se ne ruši.

- Odlično, sada se možemo čuti preko interneta - nasmijem se u slušalicu gospodinu Vardu, kako bi iz mog glasa osjetio vedrinu.

- Pozdravljam te sad! Ona će se skoro vratiti pa moram upaliti svjetlo na ulazu u dvorište kako ne bi polomila noge – gospodin Vardo pristojno pozdravi.

Pola godine nakon tog kratkog telefonskog razgovora gospodin Vardo postaje dobar pisac. Gospodin Vardo se isključio, ako smijem reći odmoreo, od virtualnog svijeta i sada po cijelom svijetu, glavom i bradom, gomila promocije. Njegova gospođa ponekad putuje s njim, ali u većini slučajeva ostaje u domu i odrađuje kavice, čajeve. Traća o svom uspješnom gospodinu.

Vardo postaje veliko ime. Napisao je odličan roman što svjedoči o ljudima i povijesti ovog grada. Znale su mi se zaređati noći u razmišljanju kako je baš njemu to uspjelo. Gospodin koji se zamalo rastalio na matičnoj ploči svog računala zbog nemogućnosti uspostavljanja komunikacije uživo.

- Dovraga sve, kako gospodin Vardo koji nikada nije živio stvaran život sada toliko zna da piše o tuđim životima? – danima mi se vrzmalo glavom.

Druga knjiga mu je popularnija od prve. Toliko popularna da je prevode na engleski i njemački jezik.

Gospodin Vardo u zadnje vrijeme uopće nije *online*, proleti mi kroz glavu, a onda se odjednom, kao aktiviranom telepatskom vezom, upali zeleni kružić na zaslonu mog monitora.

- Ne vjerujem da se baš ovog trenutka spojio. Kakva sreća – pozovem ga na *chat* dvoklikom miša.

- Gospodine Vardo, imate li vremena? Nešto vas moram pitati – napišem u prozorčić za internet razgovor.

- *Ciao*, dušo! Gospodin Vardo je na putu. Išao je na veeeliki sajam knjiga podijeliti autograme – ispiše se u sivom prozorčiću.

Čudno mi je bilo to što je ona sjela za kompjuter, jer znam da tu zajebanu napravu izbjegava kao vrag tamjan.

Čitatelji žele vruću krv! Vardo se trudi. Zna on dobro da pisce dosadnjakoviće publika lako odljepljuje od sebe. Lakše nego stari flaster! Trebalo je proći vremena dok mi gospodin Vardo ne otkrije tajnu koju mi je one večeri poželio otkriti. Tajnu o opremi za prisluškivanje.

- Trebam to - njegov drski odgovor sad dobiva smisao.

Minijaturni mikrofoni u smjesi nalik žvakaćoj gumi zalijepljeni su ispod onog kauča na kojem svake večeri on i gospođa sjede i pijuckaju čaj. Ona priča o svemu, tračevima, spletkama i starom gradu. Gospodin Vardo ne može slušati. Koncentracija mu se svodi na nekoliko minuta. Gubi je i u mislima odlazi do neke daleke konfiguracije. On voli gospođu Vardo. Najviše na svijetu želi slušati ono o čemu priča. Želi čuti sve što ona govori, ne preskočiti ništa. Zato mora potajno snimati. Čim ona ode u grad, on sluša snimke, jer ni na čiji glas se ne može koncentrirati, ali zvučnik lako prati. Fokusira se i postupno zaboravlja računarsku opsesiju. Sve što čuje zapisuje!

Gospođa Vardo oduševljena je njegovim prvim romanom. On je dokaz prave ljubavi. Svako slovo koje je ikad izgovorila u toj je knjizi zapisano.

- Suprug me sluša! On ipak pamti sve što mu govorim, a ja sam sve vrijeme mislila kako on razmišlja o prokletom računalu - veseli se gospođa s olakšanjem u grudima.

Gospođa Vardo nikada ne saznaje za špijunsku opremu. Istina bi ju ubila! Ljubav mu uzvraća licencom za slavu. Za vrijeme pisanja treće knjige, gospodin Vardo posustaje. Ideje su mu jadne! Radnja klimava. Likovi bez karaktera. Knjiga propada na bestseler ljestvici. Survala se kao kamenom pogođena plastična vrećica koju nosi vjetar. Kritika čisti ostatke mesa sa svojih ubojitih ralja!

- Život nema smisla, sve je propalo. Propalo, kretenu jedan - nepovratno smožden i duboko razočaran mrmlja sebi u bradu.

Ništa ga više ne zanima. Nema volje. Noćima sjedi na kauču, čeka gospođu i čaj s mlijekom. Gospođa ne dolazi. Navukla se na internet!

KAKO JE GRETU TJEŠIO DUH

Greta odavno uči o transkomunikaciji. Zanimaju je paranormalne pojave. Čita knjige i traži po internetu EVP snimke. Možda je komunikacija s nadnaravnim ne bi toliko privlačila da u njoj ne vidi utjehu. Prije nešto godina naprasno je izgubila voljenog Otta. Nije se s njim stigla oprostiti pa joj on često navrati u snove. Uvjerava je kako je samo onda stvaran i opipljiv. Ona ne vjeruje u snove, ali vjeruje u ektoplazmu, energiju nakon smrti, znakove. Gretine prijateljice ne vole pričati o Ottu. One se boje. Ne vole prizivati izgubljene duše, vjeruju u Raj, Krista i crkvu. Cure vole jednostavnu molitvu, sve ostalo je urok, kletva, dječja priča...

Otto ponekad toliko nedostaje. Greta nerijetko danima ostaje u zamračenoj sobi, malokad podiže roletu. Katkad proviri kroz rupice na toj podesivoj PVC plastici pa s trećeg kata zgrade promatra zalazak sunca. Nikada nitko neće saznati koliko joj je mučno to nedostajanje. Kad tuga krene u sjeću misli, uvijek se vadi na neku umišljenu bol u preponama. U javnosti se Greta uvijek smije. Nikada ne ide na groblja.

Hladan zrak ostao je nakon kratkog pljuska. Greta osjeća strujanje zraka kroz nožne prste. Nokti na nogama plave, prsti pomalo trnu i strše kao zaleđeni *pommes frites*. Sva toplina tijela nabila se u područje bedara. U poluležećem je položaju i na sebi drži laptop. Nabavila je *wireless*. Eter joj je sada još bliži, osjeća ga svuda oko sebe, prožeta je. Ona surfa. Nada se!

- Mora postojati bar jedan način da ga vratim, bar na kratko! - tipka po tipkovnici i čupa s interneta nekolicinu zvukovnih fenomena. - *Ghostbustersi* na djelu!

- *Papá!* - čujem iz zvučnika dehidriran dječji glas. Duh dječaka doziva tatu. Jezovito je, ali istodobno utješno. Da, baš nekako utješno!

U kući su sva vrata otvorena. Crni hodnik zjapi uskim mračnim grlom. Greta se ne boji! Ubacuje multivitaminsku šumeću tabletu u čašu s vodom i sluša sinkroniziran šum mjehurića i možebitnih izgubljenih duša.

- Otto, vrati se, molim te! Samo da te zagrlim, pa zauvijek idi ako baš moraš - pomisli ona dok joj bol ubada prepone. Prisjetila se kako se igrala s najdražim Ottom. On joj je uvijek čuvao leđa, osim onog dana kad je ona njemu stavljala obloge jer je pao sa stolice.

- Droooooon! - iznenada zasvira dubokim tonom žica na gitari.

Zvuk dopire iza Gretinih leđa. Događalo se to i prije, kad bi se drvo naprezalo i vrat gitare krivio zbog vlage u zraku. Greta se okreće i gleda gitaru koja nepomično visi na zidnoj vješalici. Vrijeme je stabilno, anticiklona već danima. Biometeorološka prognoza u znaku ☺.

- Nije vrag da se to Otto javlja? Zastiraj još jednom ako si faca - zažmiri na jedno oko u nadi da će tako jasnije locirati duha.

- Troooooon! - zvonko odjekne, sada malo drukčiji, viši ton gitare.

Nevjerojatno, ona osluškuje i počinje odobravati razumu.

Gretin razum dao se lako izmanipulirati, pogotovo ako pričamo o nesvakidašnjoj pojavi. Čudan joj okus paradira u ustima. Vanilija, ona ista što miriše u gospodskim čajnim keksima iz limene kutije.

- Otto, ti si u kući? Osjećam tvoju prisutnost - osvrće se bez trunke panike. - Dovraga, ako si se vratio kao zvuk, kako ću te zagrliti? Kako ću se baciti u tvoj čvrsti zagrljaj?

Tišina. Čuje se režanje *laptopa*, *hard drive*. Greta ustaje, otvora prozor i do kraja povlači remen rolete. Svjetlo s kraja dana pomazi prostoriju.

- Otto, jebemtisve, želim te! - glas joj drhti kao da je na prvom spoju.

Gitara i dalje stoji nepomično i tiho, toliko tiho da je teško povjerovati kako je netko na njoj bar jednom zasvirao *Eaglese*. Iza šest uštimanih žica, Gretu gleda crni krug, mjesto odakle su iscurili tonovi od maloprije. Velika rezonantna kutija koja oblikom podsjeća na ljudski torzo, upravo na svjetlo, kroz onaj isti crni krug, propušta velikog noćnog leptira. Leptirov let crta strogi cik-cak prema svjetlosnom pravokutniku prozora. Greta pruža ruke za njim, hoda kao hipnotizirana, stane nogom na glavu velikom plišanom grizliju i iskoristi je kao prvu stepenicu.

BILJEŠKA

Na adresi cyberzoo.blog.hr postojala je, a djelomično još uvijek postoji na adresi blog.dnevnik.hr/cyberzoo/ i virtualna ekstenzija ove knjige, mali multimedijalni arhiv referenci (stripovi, fotografije, audio-zapisi) i recepcija knjige.

Sonja Gašperov

Rođena 1982. u Splitu. Diplomirala je slikarstvo na Umjetničkoj akademiji u Splitu 2006. godine. Bavi se stripom i ilustracijom, pisanjem priča, slikarstvom, performansom i instalacijama. Do sada je ostvarila četrnaest samostalnih i pedeset grupnih izložbi u Hrvatskoj i inozemstvu. Predaje na Umjetničkoj akademiji u Splitu. Članica je HULU-a Split.

Uvrštena je u strip antologije *Ženski strip na Balkanu* (Fibra, Zagreb, 2010.) i *Balkan Comics: Women On The Fringe* (Mark Batty, New York, 2011.).

Nagrađena je za strip *Ovisnost* na međunarodnom festivalu stripa *Crtani Romani Šou*, za najbolji prozni tekst *Cyber ZOO* na natječaju *Prozak* 2007. te nagradom za najbolju priču među likovnim umjetnicima *Kanarinac i lav* (Hrvatski zvukopis, Zagreb, Split, New York) 2020. godine.

Objavila: *Cyber ZOO* (priče, 2007; nagrada *Prozak*), *Vučine: Od kolijevke do groba* (grafička novela, 2011), *Vučine: Nasljednik* (grafička novela, 2012), *Vučine: Urlak* (grafička novela, 2013), *Vučine: Dnevnik* (grafička novela, 2014), *Vučine: Površina* (grafička novela, 2015), *Inja želi imati sve što imaju drugi* (slikovnica, 2018), *Dinosauri nisu nestali* (tekst Mirjana Mrkela; slikovnica, 2019).

Biblioteka Mali rakun

knjiga 89

Sonja Gašperov

CYBER ZOO

drugo, izmijenjeno izdanje

© 2025 Sonja Gašperov

© za elektroničko izdanje: Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, 2025

Izdavač

Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, Zagreb

Za izdavača

Krešimir Pintarić

Glavni urednik

Krešimir Pintarić

Urednik

Tihomir Dunderović

Fotografija

Erik Mclean / Pexels.com

Objavljeno

24. kolovoza 2025.

ISBN 978-953-374-381-3 (HTML)

ISBN 978-953-374-382-0 (EPUB bez DRM)

ISBN 978-953-374-383-7 (PDF)

ISBN 978-953-374-384-4 (MOBI)

Prvo izdanje

Algoritam, Zagreb, 2008.

Knjiga je objavljena uz financijsku podršku Zaklade „Kultura nova“, Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske i Grada Zagreba. Mišljenja izražena u ovoj knjizi odražavaju isključivo mišljenja autora i ne izražavaju nužno stajališta ustanova koje pružaju financijsku podršku.